

ÅRSBERETNING 2021

**DYRENES
BESKYTTELSE**

ÅRSBERETNING 2021

INTRO 4

ÅRET PÅ TVÆRS 6

- FRA OPKALD TIL OMSORG
- SKELSÆTTENDE AFTALE
- DANSK DYREVÆRN ÅRHUS
- BURFORBUD PÅ VEJ I EU
- NATURNATIONALPARKER

DYREREDNING OG FRIVILLIGE 16

INTERNATER OG FAMILIEDYR 26

FØDEVARE- OG MILJØPOLITISK ARBEJDE 38

FORBRUGERDREVET DYREVELFÆRD 54

PARTNERSKABER OG SAMARBEJDER 60

UDVIKLINGSPROJEKTER 64

INTERNATIONALT ARBEJDE 68

ÅRETS DYREVEN 2021 72

ØKONOMI 74

BESTYRELSE OG UDVALG 76

KREDSFORMÆND 77

INTERNATER OG VILDTPLEJESTATIONER 79

DE LANGE SEJE TRÆK FOR DYREVELFÆRDEN

2021 BAR PRÆG AF DE LANGE SEJE TRÆK FOR DYREVELFÆRDEN. NOGLE TRÆK LYKKEDES, OG VI KOM I MÅL. ANDRE TRÆK KRÆVER, AT VI FORTSAT LÆGGER OS I SELEN MED SUMMEN AF ALLE VORES GODE KRÆFTER FOR AT GIVE DYRENE BEDRE BETINGELSER. UANSET OM DET ER I NATUREN, I FØDEVARESYSTEMET ELLER I HJEMMET.

Året bød på ny viden, ny lovgivning samt en fortsat pandemipåvirkning, der udfordrede dyrevelfærden og Dyrenes Beskyttelse på flere fronter.

Takket være den enorme opbakning fra frivillige, medlemmer, støtter, ansatte og samarbejdspartnere har vi været i stand til at holde ved i 2021 og går stærke ind i indsatsen for dyrene i det kommende år.

Indgangen til 2021 markerede ikrafttræden af den nye dyrevelfærdslov, som afløste den hidtidige dyreværnslov. Lovens paragraf 1 manifesterer det altafgørende skift af fortegn i tilgangen til dyrevelfærd: Dyr skal ikke blot værnes mod dårlig behandling, men skal have et liv, der er værd at leve, i anerkendelse af at dyr er levende og sansende væsener.

Året viste dog lige så hurtigt, at en lov ikke lever op til sit formål af sig selv. Det kræver en vedholdende og opmærksom politisk indsats at holde den i hævd, når den skal stå sin prøve – også blandt dem, som har vedtaget den. I juni vedtog Folketinget en rammelov for naturnationalparker, der huggede dybt ind i dyrenes nyvundne rettigheder. Vi har, lige siden lovforslaget kom i høring i januar 2021, sat alle sejl til og har arbejdet intenst imod lovgivernes underminering af den dyrevelfærdslov, som de selv lige havde vedtaget.

I efteråret fik vi ny viden fra forskere på Københavns Universitet, som viste, at brud på brystbenet hos æglæggende høner er langt mere udbredt, end det indtil da var kendt, og at bruddene sandsynligvis er læsioner, der kommer inde fra, som følge af at hønerne er avlet stadig mindre, almindeligvis de lægger stadig større og langt flere æg. Avl, der effektiviserer dyr i fødevaresystemet på den måde, er helt og aldeles uacceptabelt. Derfor tog vi straks affære i forhold til branchen, vores mærkekrav på æg og det politiske niveau i både Danmark og EU.

Sagen om mink som kimen til sygdom midt i endnu et coronaramt år viser, at ingen dyr hører til i små bure, hvor de lever indespærret og klempt sammen i hundred- og tusindvis. Derfor har vi arbejdet indædt for et permanent forbud mod den på alle måder forældede minkproduktion i Danmark og i hele EU.

At det nytter at tage turen gennem EU-systemet, selv om det er en lang og kompliceret vej med mange trin, vidner en af årets helt store sejre for dyrevelfærden om. EU-Kommissionen meddelte i juni, at den havde besluttet at lytte til de 1,4 millioner EU-borgere, der havde skrevet under på det europæiske borgerinitiativ 'End the Cage Age'. Kommissionen forpligtede sig til at foreslå lovgivning for

PER JENSEN
BESTYRELSESFORMAND

BRITTA RIIS
DIREKTØR

en burfri fremtid i EU. Det er historisk. Også denne lovgivningsproces skal følges helt til dørs, så de mange millioner landbrugsdyr i EU kan vide sig sikre på, at de har udsigt til at strække vingerne, vende sig rundt, rette sig ud og i det hele taget bevæge sig frit. Tak til alle jer, der skrev under og vedholdende støtter os i de indsatser, som er helt afhængige af opbakningen fra medlemmer og støtter.

I 2021 havde Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 jubilæum. 10 år efter indvielsen i 2011 er 1812 i stand til at besvare 147.970 henvendelser om året og har en landsdækkende service, der vejleder om dyr og om nødvendigt rykker ud for at komme dyrene til undsætning. 1812 finansieres hovedsagelig af foreningen støtter, som gør det muligt at fortsætte dyreredningen år efter år. Tak for det – og tak til de mange frivillige, som er rygraden i vores beredskab og nødhjælp til alle dyr.

Vores 10 internater og 30 vildtplejestationer står klar til at pleje og passe de dyr, der bliver bragt ind, og om muligt hjælpe dem videre i livet til nye hjem eller tilbage til naturen. Dansk Dyreværn Århus besluttede at blive en del af Dyrenes Beskyttelse og gav dermed et stort løft til vores internaters kapacitet, som i dette år igen har været spændt til

bristepunktet på grund af et rekordstort antal dyr, der af den ene eller den anden grund havde brug for at komme til hægterne og for en ny kærlig familie.

Velkommen til Dansk Dyreværn Århus og tak til de mange medarbejdere og frivillige, som lægger en enorm og helt uundværlig indsats i felten og på internaterne og vildtplejestationerne, herunder også vores skytteberedskab, som blev oprettet sidste år og har vist sig at være en kæmpe hjælp til påkørte og nødstedte dyr i naturen.

Vi rundede året af med at aflevere mere end 50.532 underskrifter fra danskerne til fødevareminister Rasmus Prehn med et krav om stop for de lange transporter af spæde kalve fra Danmark. Og med en stærk aftale med Rema 1000, som sætter nye standarder for højeste dyrevelfærd på hylderne, så forbrugerne kan være med til at lukke langt flere landbrugsdyr ud i det fri og bakke op om de landmænd, der hver dag arbejder for at sætte dyrenes behov først.

Tak til producenter, partnere, medlemmer, støtter, medarbejdere og frivillige for årets lange seje træk.

Tak for 2021.

ÅRET PÅ TVÆRS

↑ 9,8%

OPKALD 1812

147.970

↑ 2,7%

SAGER
OPRETTET

83.532

↑ 3,7%

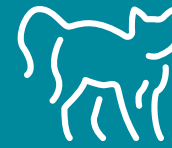
SAGER VIDERE-
GIVET TIL KREDS-
FORMÆND

18.835

2.057

SAGER
VIDEREGIVET
TIL EGNE DYRE-
AMBULANCER

630

SAGER OM
DUMPEDE DYR

↑ 13%

890.8

NYE HJEM

↓ 1,7%

KÆMPE LØFT AF DYREVELFÆRD I REMA 1000

ET NYT PARTNERSKAB MELLEM DYRENES BESKYTTELSE OG REMA 1000 SKAL ØGE SALGET AF GRIS OG KYLLING PÅ HØJESTE NIVEAU AF DYREVELFÆRD MARKANT. SAMTIDIG HAR REMA 1000 SOM DEN FØRSTE KÆDE I DANMARK FORPLIGTET SIG TIL EN TOTAL UDFASNING AF HURTIGTVOKSENDE KYLLING.

Efter lang tids dialog indgik Dyrenes Beskyttelse og REMA 1000 den 22. december 2021 en overordentlig ambitiøs aftale om at løfte dyrevelfærden til højeste niveau på langt flere produkter fra grise, kyllinger, køer og høns.

Aftalen indebærer blandt andet, at 25 procent af salget af alt fersk kød fra gris og kylling skal stamme fra frilandsproduktioner inden for de næste to til tre år. Det svarer til en fordobling af det nuværende salg. Derudover bliver salget af den hurtigtvoksende kyllingerace Ross 308 helt udfaset.

FORBRUGERE ÅBNER DØREN FOR DYRENE

Det er en meget stor og god nyhed for alle de mange landbrugsdyr, som i kraft af aftalen vil få et liv med adgang til det fri, mere plads og mulighed for at udleve deres naturlige adfærd. Aftalen med REMA 1000 flytter såvel sortiment som markedsføring af varer med høj dyrevelfærd meget hurtigt, så danske forbrugere får nem adgang til at vælge god dyrevelfærd i de daglige indkøb. Derfor kan aftalen på mange måder vise vejen frem på det danske detailmarked.

REMA 1000 oplever på sin side, at flere og flere kunder gerne vil købe varer med høj dyrevelfærd, som er 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse', fordi der er en kæmpe tillid til mærket. Derfor vil kæden gerne give kunderne mulighed for at tilvælge mærket i endnu større udstrækning, blandt andet ved at tilbyde kunderne det højeste niveau af dyrevelfærd til en god pris, så mange flere kan være med til at lukke dyrene ud i det fri.

ANSVAR FOR HELE DYRET

REMA 1000 tager også ansvar for hele dyret. Det betyder i praksis, at produkter lavet af de mindre kendte udskæringer af dyrene i langt højere grad bliver mulige at købe med Dyrenes Beskyttelses anbefaling på, så det ikke kun er for eksempel flæskesteg og kyllingebryst, der ligger i køledisken. Det betyder utrolig meget for at mindske madspild og for økonomien hos de landmænd, som investerer i produktioner med høj dyrevelfærd.

(i) PARTNERSKABET MELLEM DYRENES BESKYTTELSE OG REMA 1000

- Aftalen er femårig og indeholder målsætninger for mejeriprodukter, kylling og gris.
- Kyllinger mærket 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' skal udgøre mindst 25 procent af det samlede salg af kylling i 2024.
- Hurtigtvoksende kyllinger, såkaldte Ross 308, udfases. Først i fersk form i 2023 (sortiment og kampagne) og senere i frossen og bearbejdet form. Ambitionen i aftalen er, at Ross 308 som råvare og ingrediens er helt udfaset i alle produkter med udgangen af 2025.
- REMA 1000 tager et såkaldt anatomisk ansvar for fritgående kyllinger. Det betyder lancering af flere kyllingeprodukter produceret med højeste dyrevelfærd, reduktion af madspild samt bedre økonomi for landmanden. Derfor vil der både være fritgående kylling på frost og forarbejdet kylling i REMA 1000 butikker senest i 2024.
- Grise med mærket 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' skal i 2023 udgøre mindst 25 procent af det samlede salg af grisekød i 2023.
- REMA 1000 tager anatomisk ansvar for hele grisen. Der er allerede lanceret cirka 40 nye produkter produceret af frilandsgris i REMA 1000.
- Gram Slot skal certificeres under mærket.
- Salget af Gram Slot mejeriprodukter 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' skal øges med 25 procent i 2023.

DYR I AARHUS SIKRET HURTIG HJÆLP

Nødstedte dyr i Aarhus og omegn kan fortsat få hurtig hjælp. Det stod klart, efter af Dyrenes Beskyttelse den 1. september 2021 overtog driften af internatet i Tranbjerg J. ved Aarhus gennem en fusion med Dansk Dyreværn Århus. Internatet har nye faciliteter, herunder en stor kapacitet til hunde, katte og kaniner og vil fremover kunne modtage op imod 2.000 dyr årligt. Fugle, krybdyr og mindre gnavnere kan også hjælpes på internatet. Dyrenes Beskyttelse har fået den erfarne internatleder Karina Fisker til at drive dyrenes aarhusianske oase i gang, og hun har sammen med sit team og de lokale frivillige skruet op til fuld styrke på internatet, der havde kørt på vågeblus i månedsvi frem mod fusionen. Inden årsskiftet havde de blandt andet allerede modtaget og hjulpet over 200 katte.

HISTORISK SEJR: BURFORBUD PÅ VEJ I EU

DET VAR EN HISTORISK DAG FOR DYREVELFÆRDEN OG FOR DEMOKRATIET I EU, DA EU-KOMMISSIONEN DEN 30. JUNI 2021 KOM MED SIT OFFICIELLE SVAR PÅ BORGERINITIATIVET 'END THE CAGE AGE'.

Takket være de mange danskere, som sammen med i alt 1,4 millioner andre EU-borgere underskrev borgerinitiativet 'End the Cage Age', er der udsigt til, at de mange millioner landbrugsdyr i hele EU kan få mere levende liv. I juni 2021 forpligtede EU-Kommissionen sig til at foreslå lovgivning, der udfaser bure til landbrugsdyr i hele EU.

ØREDØVENDE KRAV

Rekordmange borgere i hele EU skrev under på kravet, og mere end 170 organisationer stod sammen om at løfte borgerinitiativet. Der var overvældende tilslutning ved både høring og afstemning i Europa-Parlamentet. Det kunne EU-Kommissionen ikke overhøre. Den lyttede til borgernes krav om anstændig behandling af vores landbrugsdyr, så der nu endelig er åbnet mulighed for lovgivning, der lader dyrene sprede vingerne, vende sig rundt, passe sine unger, rette sig ud og i det hele taget bevæge sig naturligt omkring.

Som en af de mange organisationer bag borgerinitiativet har Dyrenes Beskyttelse været med fra starten, og mange af vores støtter, medlemmer og andre engagerede danskere har skrevet under på det øredøvende krav og har bakket op hele vejen igennem det lange seje træk, som sådan en indsats er. Det har taget tre år. Det har været en indsats af hidtil usete dimensioner fra borgere og organisationer på tværs af EU.

Det har været en insisteren hele vejen igennem et til tider tungt system, som for de fleste er svært at gennemskue. Men det lykkedes. Og når det lykkes at få en politisk beslutning om lovgivning for landbrugsdyrene i hele EU, så er det noget, der batter.

FOR DYRENE, MORALEN OG SUNDHEDEN

På EU-Kommissionens pressemøde den 30. juni sagde kommissær for sundhed og dyrevelfærd Stella Kyriakides blandt andet, at udfasningen af burene er en moralsk, sundhedsmæssig og økonomisk forpligtelse, og at et burfrit landbrug handler om både vores og dyrenes sundhed.

Kommissæren understregede, at dyrevelfærd nu er en klar politisk prioritet, og at kommissionen herefter vil arbejde videre med at fastlægge en udfasningsperiode og økonomisk støtte, så landmændene kan ændre indretningen af deres produktion og træde ind i en burfri fremtid. Kommissionen vil desuden sørge for, at også produkter, der importeres til EU, overholder de fremtidige regler om burfri produktion.

Sammen med de andre europæiske organisationer vil Dyrenes Beskyttelse nu følge lovgivningsarbejdet helt til dørs.

BORGERINITIATIVETS VEJ TIL SEJR

2018

- Borgerinitiativet 'End the Cage Age' blev lanceret i Bruxelles i september 2018

2019

- Da underskriftsindsamlingen sluttede et år senere, var der 1,4 millioner gyldige underskrifter fra EU-borgere
- Det blev dermed det sjette borgerinitiativ, der lykkedes med at samle de fornødne antal underskrifter, af de i alt 76 lancerede borgerinitiativer i de sidste 10 år
- 'End the Cage Age' er desuden det første borgerinitiativ for landbrugsdyrenes velfærd, og det største samlede politiske krav nogensinde for landbrugsdyr i EU

2020

- I oktober 2020 blev underskrifterne overdraget og præsenteret i EU

2021

- I april 2021 var der høring i Europa-Parlamentet med overvældende tilslutning til kravet om udfasning af bure
- I maj 2021 vedtog parlamentets landbrugsudvalg en resolution om udfasningen
- Den 10. juni 2021 var der ved en afstemning i parlamentet flertal for et forbud mod burene
- Den 30. juni 2021 melder EU-Kommissionen ud, at der vil blive foreslået lovgivning, der udfaser bure til landbrugsdyr i overensstemmelse med borgerinitiativets krav og med henblik på ikrafttræden i 2027.
- Kravet har undervejs også fået opbakning fra over 140 forskere og førende fødevarer virksomheder.

NATURNATIONAL-PARKER

DYRENES BESKYTTELSE HAR FRA START OG PÅ ALLE NIVEAUER KÆMPET INDÆDT IMOD, AT STATEN KAN FÅ UNDTAGELSER FRA DYREVELFÆRDSLOVEN I DE KOMMENDE NATURNATIONAL-PARKER. SAMTIDIG HAR VI HÅNDTERET ET OVERVÆLDENDE ANTAL HENVENDELSER FRA DANSKERE, DER BEKYMRER SIG OM VELFÆRDEN FOR DE UDEGÅENDE HUSDYR.

Kun fem måneder efter ikrafttræden af den nye dyrevelfærdslov blev dyrenes nyvundne rettigheder undermineret, da et flertal i Folketinget den 3. juni 2021 vedtog rammeloven til gennemførelse af naturnationalparker. Det skete som led i aftalen om natur- og biodiversitetspakken og med intentionen om at komme naturen og alle de vilde dyr til undsætning ved at skabe områder med urørt natur, hvor de vilde arter har helle.

Både før og efter vedtagelsen af naturnationalparker har der imidlertid været hed debat, som har præget året – også i Dyrenes Beskyttelse. Med rammeloven til gennemførelse af parkerne blev der nemlig givet mulighed for at dispensere fra dyrevelfærdsloven. Det skaber usikkerhed om velfærd for de græssende husdyr, som planlægges udsat for at hjælpe naturen på vej. Mange har udtrykt bekymring for den manglende sikring af dyrevelfærden i parkerne, hvor staten

vil sætte eksempelvis kvæg, heste og andre græssende husdyr ud bag hegn. Især er der rejst bekymring for, om dyrene kan komme til at sulte, hvis deres naturlige fødekilde slipper op, for eksempel igennem en hård vinter, og dyrene på grund af indhegning ikke kan søge føde andetsteds, som de ville gøre, hvis de levede vildt i naturen.

SKARP KRITIK – KÆMPE INDSATS

I Dyrenes Beskyttelse har vi helt fra starten advaret kraftigt mod undtagelserne. Det har vi gjort med de skarpest mulige formuleringer i vores høringsvar i februar og med et fortsat massivt politisk pres og vedholdende deltagelse i debatten, i medier, på vores egne kanaler og i hundredvis af individuelle svar på henvendelser fra danskere, der bekymrer sig om de udegående dyr på såvel helårsgræs som i naturpleje, rewilding og i de kommende naturnationalparker. **Både ansatte og frivillige i foreningen har stået i front og har ydet en kæmpe indsats for at håndtere henvendelser af både lokal og overordnet mere politisk karakter og forklare, hvordan Dyrenes Beskyttelse arbejder for at værne om både dyrenes rettigheder i loven og deres velfærd i praksis derude.**

LIGHED FOR LOVEN – UDEN UNDTAGELSER

Da rammeloven om naturnationalparker blev vedtaget uden lydhørhed for de dyrevelfærdsfaglige advarsler, stak staten dermed en kæp i hjulet på de gode intentioner med

(i) SMÅ SEJRE – FORTSAT HÅRD KAMP UDESTÅR

Inden lovens vedtagelse lykkedes det at få sat stort fokus på forholdene for husdyr i naturnationalparkerne, herunder at få tilsagn fra miljøministeren om blandt andet tilsyn med dyrene, evaluering af dyrevelfærden og forvaltningsplaner for, hvordan dyrenes velfærd sikres, herunder mulighed for tilskuds fodring. Det lykkedes også efter lang tids pres at få dyrevelfærds- og veterinærfaglig repræsentation i den videnskabelige arbejdsgruppe, som rådgiver Naturstyrelsen i forbindelse med oprettelsen af naturnationalparker. Desuden lykkedes det at få udvidet den nationale arbejdsgruppe for interessenter, hvor Dyrenes Beskyttelse allerede var repræsenteret, med en plads til Den Danske Dyrslægeforening.

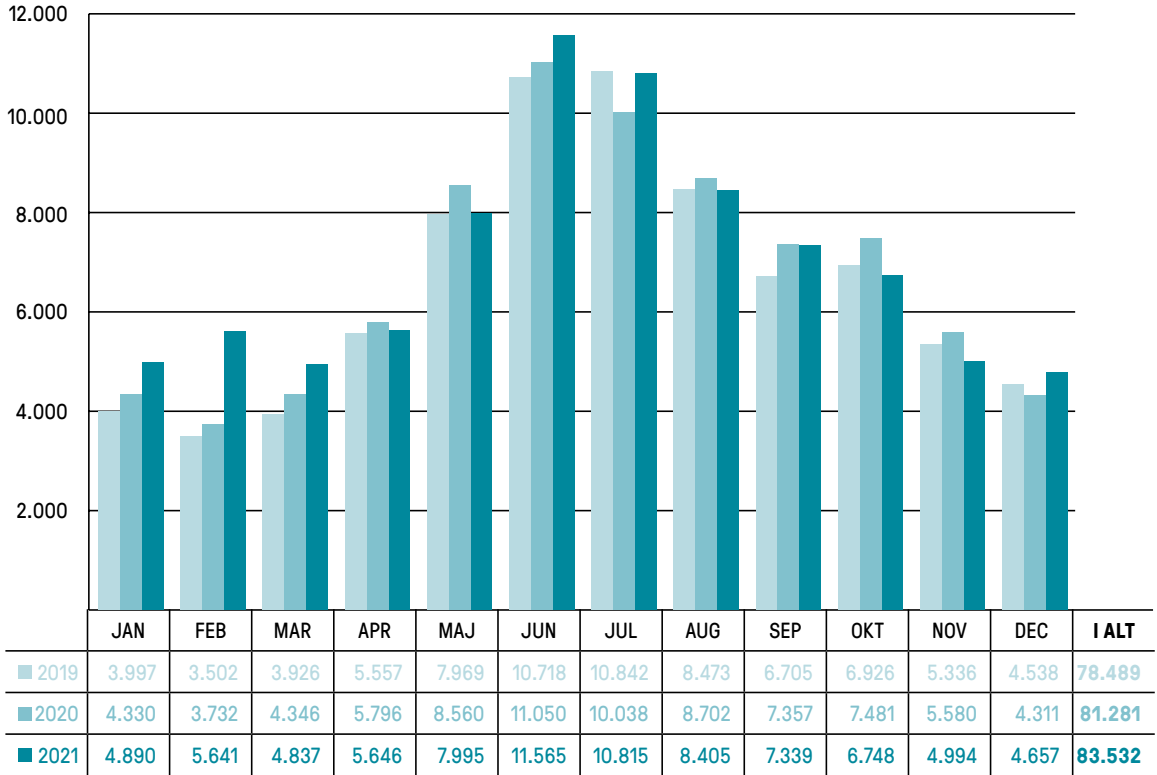
naturnationalparkerne. Hjælp til alle de vilde dyr i naturen og til den pressede biodiversitet er et prioriteret og vigtigt område for Dyrenes Beskyttelse i sit udgangspunkt. Men det er helt og aldeles uacceptabelt at lave undtagelser for dyrevelfærdsloven, idet alle dyr skal være lige for loven, og vi mangler stadig at få et svar fra miljøministeren på, hvorfor der er behov for undtagelser. Det klinger i det hele taget hult, når miljøministeren i forløbet har sagt, at dyrevelfærden i naturnationalparkerne skal være god, samtidig med at ministeren har fastholdt undtagelserne fra den lov, som skal sikre dyrenes velfærd. Som det er nu, findes der masser af eksempler, hvor det lykkes at have udegående dyr på helårsgræs under den nuværende dyrevelfærdslov. Men vi ser desværre også eksempler på udfordringer i dyreværnssager, og vi håndterer mange sager i vores beredskab. Der er i 2021 ikke sat nogen husdyr ud i naturnationalparker, men vi frygter, hvordan det kan blive i parkerne, når de første dispensationer gives.

I Dyrenes Beskyttelse slipper vi ikke taget for at få rullet undtagelserne i loven tilbage. Vi er af den faste overbevisning, at vi sagtens kan hjælpe naturen og biodiversiteten, samtidig med at vi sørger for og tager fuldt ansvar for hvert enkelt af de udegående husdyrs trivsel – uden undtagelser.

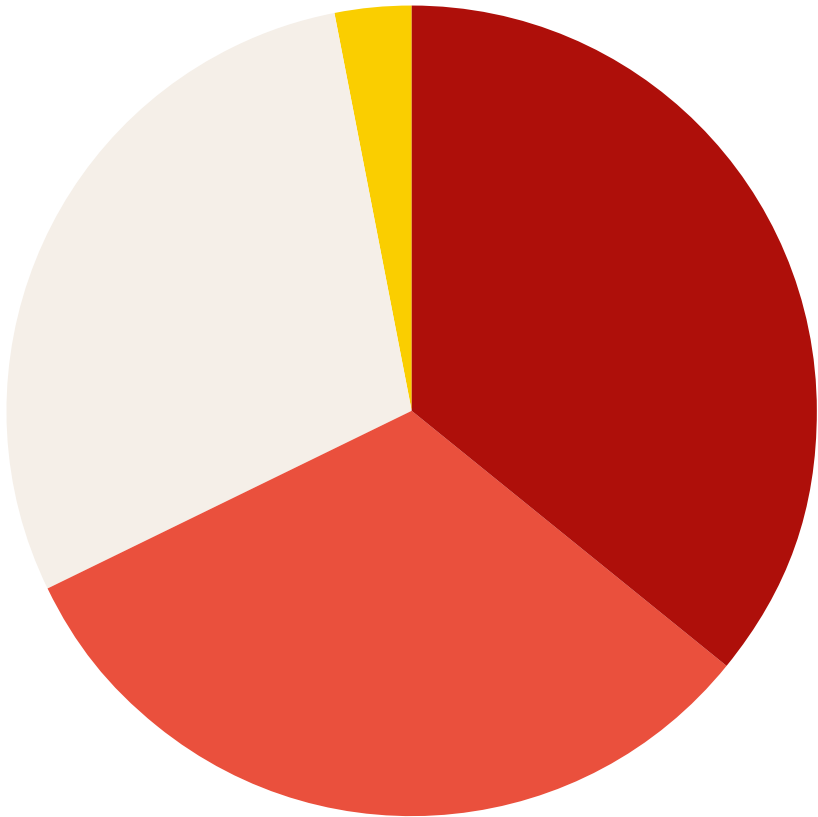
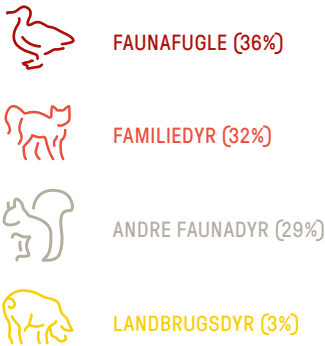
VIRUS GAV TRAVLHED PÅ 1812

2021 SÆTTER NYE REKORDER FOR BEKYMREDE OPKALD TIL 1812 OG UDRYKNINGER TIL NØDSTEDTE DYR. EN VIRUS GAV SÆRLIG TRAVLHED HOS DYREVAGTCENTRALEN, MEN FOR EN GANGS SKYLD VAR DET IKKE COVID-19.

FIGUR 1
Antal sager i Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral de seneste tre år (2019-2021)

FIGUR 2
Sagernes fordeling i 2021 fordelt på dyregrupper

Antal opkald
147.970
↑ 10%
i forhold til 2020

2021 var endnu et rekordtravlt år for Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 og netværket af frivillige, som rykker ud, når dyr af alle slags er i nød. Ved årets udgang havde Dyrenes Beskyttelse modtaget 10 procent flere opkald på 1812 end i året før – i alt 147.970 opkald.

De mange opkald resulterer også i flere reelle sager om dyr i nød. I 2021 oprettede vagtcentralen 83.532 sager, hvilket er 2.251 flere end i 2020, svarende til 2,7 procent. Opkaldene medførte 28.090 udrykninger med lønnede og frivillige fra beredskabet, dyreredningsbiler eller schweisshundeførere. Fire procent flere end året før.

KULDE, VIRUS OG OUTDOORDANSKERE

De mange opkald skyldes delvis, at danskerne var mere ude i naturen på grund coronanedlukning i årets første måneder.

Men en anden virus gav også ekstra behov for dyrehjælp og vejledning. Danmark har nemlig siden 2020 været plaget af fugleinfluenza, og det giver flere syge og nødlidende fugle. De kolde måneder er normalt vagtcentralens lavsæson, men fugleinfluenza kombineret med kulde og naturlade danske gav mere travlhed end nogensinde før i januar og februar.

I ugerne med hård frost oplevede vagtcentralen en stigning på 57 procent sammenlignet med 2020. Det gav i gennemsnit 195 ekstra opkald per dag. Frost og fugleinfluenza gav blandt andet mange opkald om syge svaner, der var frosset fast i isen. I alt var der da også 12 procent flere sager om faunafugle end i hele 2020. Tallene viser også, at folk bekymrer sig rigtig meget om dyrs velfærd, og at de er klar til at handle, når de ser noget, som de undrer sig over, hvilket vi i Dyrenes Beskyttelse er meget taknemmelige for.

FRIVILLIGE KRÆFTER ↗
Jytte Ruwald og Olav Wulff er to af Dyrenes Beskyttelses frivillige, der som kredsformænd har valgt at bruge tid og kræfter på at hjælpe dyr i henholdsvis område Sønderjylland og område Fyn.

(i) FRIVILLIGE
TILKNYTTET DYRENE
BESKYTTELSES
DYREREDNINGSARBEJDE

KREDSFORMÆND: Foreningen har et landsdækkende net af cirka 200 frivillige kredsformænd, som dagligt håndterer både dyreværns- og dyrerednings-sager, som de primært får via vores vagtcentral.

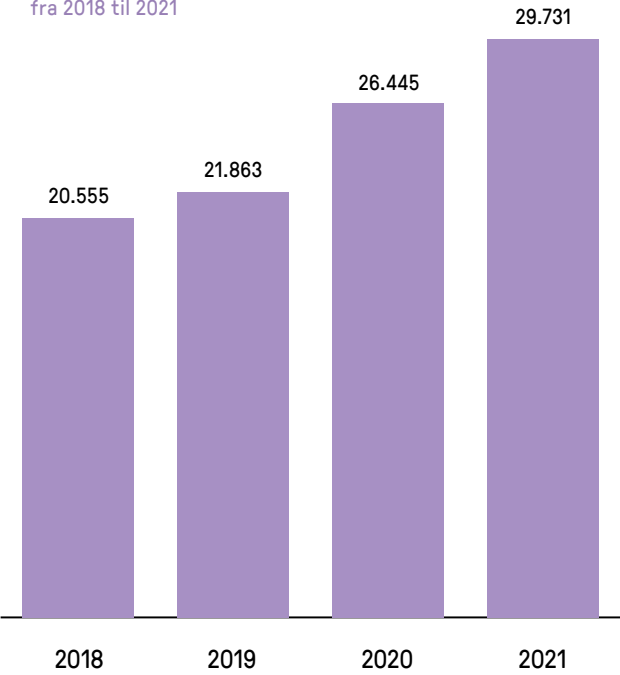
DYREREDDERE: En central del af foreningens arbejde med dyreredning udføres af frivillige dyrereddere. De hjælper dyr på stedet eller transporterer nødstedte vilde dyr til vildtplejestation eller dyrlæge.

VILDTPLEJERE: Vildtplejere driver vildtplejestationer. Her hjælper de vilde dyr i nød, som har behov for pleje for at kunne genudsættes i naturen. De hyppigste gæster på vores plejestationer er fugle, pindsvin og egern.

18.835

sager blev givet videre til og varetaget af de frivillige kredsformænd

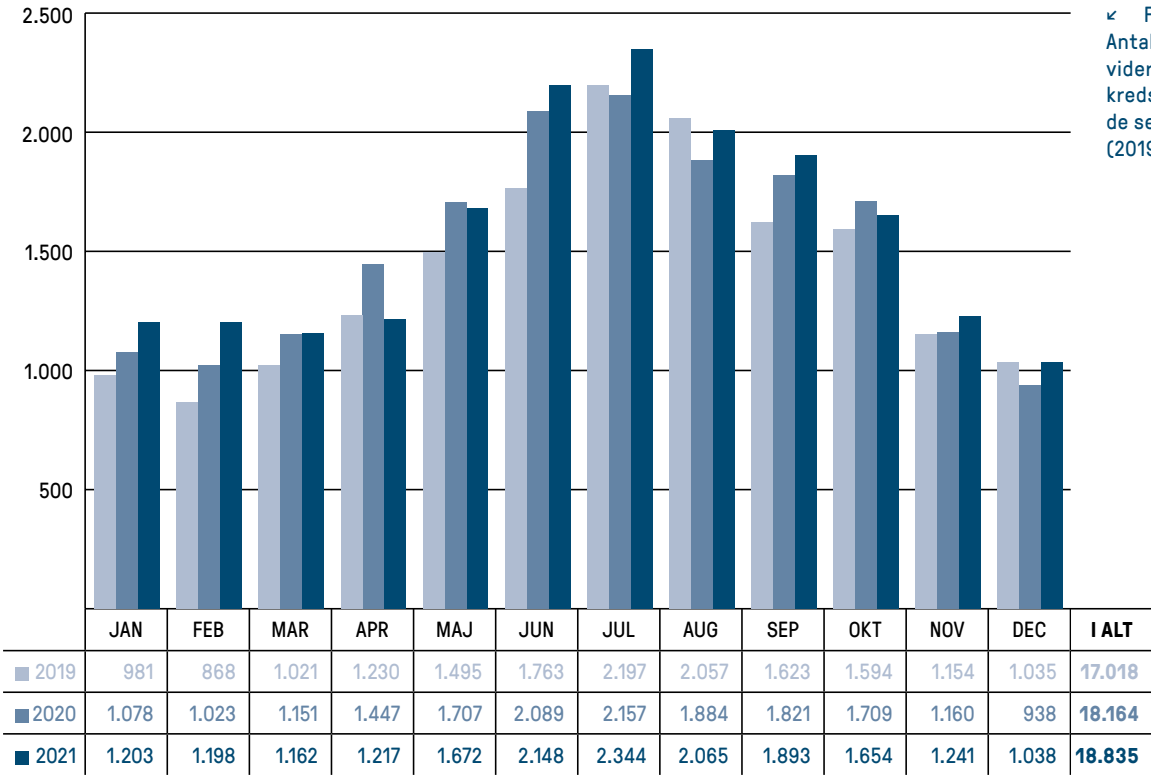
FIGUR 3
Antal sager med faunafugle
fra 2018 til 2021

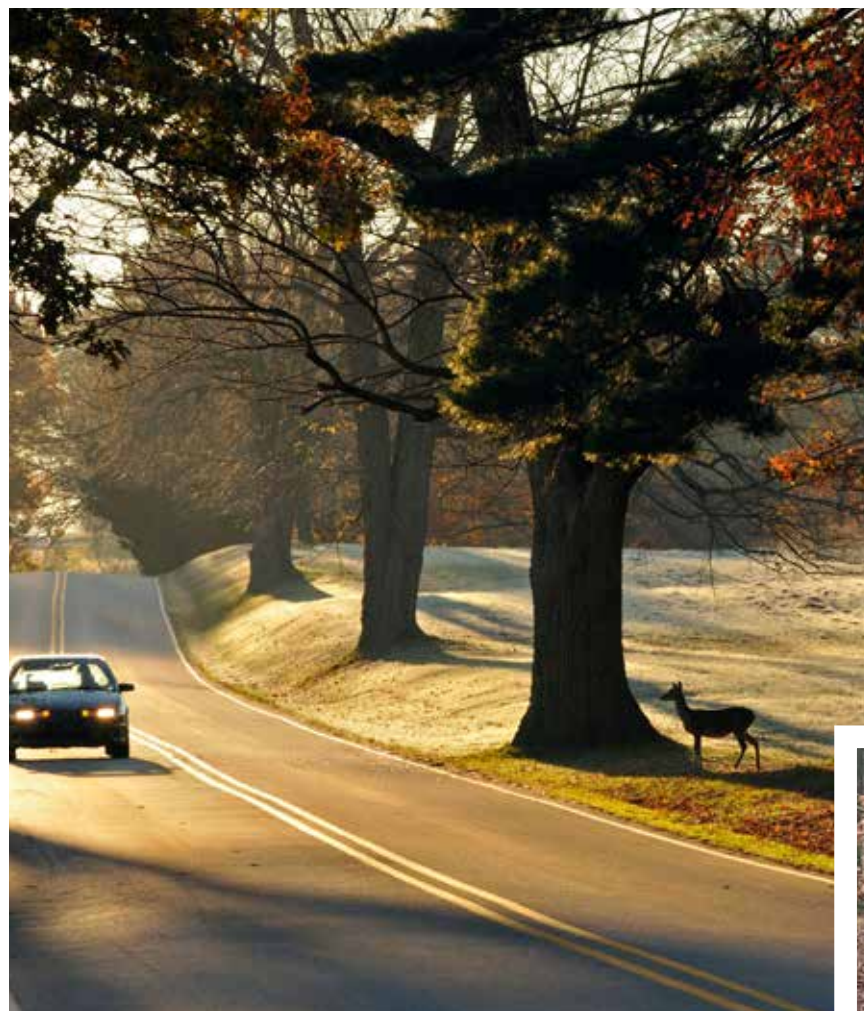

DYR I DET FRI – OG I HJEMMENE
Opkaldene handler om påkørsler af hjorte, efterladte katte, mistanke om hvalpefabrikker og landbrugsdyr i nød. Cirka to tredjedele af opkaldene drejer sig om dyr i det fri – fauna-dyr. Den sidste tredjedel handler om familiedyr som hunde og katte. Kun cirka tre procent er bekymring for landbrugsdyr. Det er som regel opkald om udegående husdyr, fordi adgangen til landbrugets stalde er stærkt begrænset.

Vagtcentralen besvarer opkald fra opmærksomme og bekymrede borgere døgnet rundt året rundt. De fleste henvendelser kan håndteres med et godt råd, men når Dyrenes Beskyttelse har modtaget en henvendelse, som kræver en konkret handling, rykker et netværk af frivillige ud. I 2021 blev 18.835 sager således givet videre til og varetaget af de frivillige kredsformænd. Beredskabet består af 300 frivillige, som løser mange typer opgaver, blandt andet dyreredning, dyreværn, vejledning, støtte og hjælp til socialt udsatte og deres dyr. Derudover har Dyrenes Beskyttelse også dyrlæger, biologer og dyrepassere ansat til at hjælpe de frivillige med sagerne.

FIGUR 4
Antal sager
videregivet til
kredsformænd
de seneste tre år
(2019-2021)

1.736

sager har de frivillige skytter løst i 2021

SKYTTER STYRKER BEREDSKABET

I 2021 blev det besluttet og iværksat, at foreningens skytteberedskab skal være landsdækkende og en del af foreningens øvrige beredskab. Der er nu skytter i hele landet, og vi er i gang med at rekruttere endnu flere, så der geografisk ikke er sårbare områder. Foreningen er i 2021 gået fra at have 40 til 65 registrerede skytter i hele landet, som døgnet rundt kan rekvireres til at nødaflyve nødstedte dyr. Foreningens skytter har i 2021 løst 1.736 sager, **hvilket er næsten fire gange så mange som i 2020**. Cirka 70 procent af

opgaverne handlede om påkørt hjortevildt, som dermed har fået hurtigere hjælp på stedet. I tilgift har mange af skytterne hjulpet med vurdering af mindre faunadyr såsom pindsvin, duer og rovfugle, hvilket har været en stor styrkelse af foreningens eksisterende frivillige beredskab og et betydeligt løft af dyrevelfærden for tilskadekomne faunadyr. Derfor er det blevet besluttet at styrke og opruste skyttekorpsset yderligere i det kommende år.

PINDSVINEUNGE VAR NÆR RØGET UD MED SKRALDET

I august måned fik en mand på Nørrebro sig en overraskelse, da han var nede med affald i storskraldsrummet i sin ejendom. Her opdagede han et lillebitte pindsvin, som havde søgt skjul i en kasse med kasseret tøj. Pindsvineungens skjulested var dog ikke optimalt, og manden fik derfor fat i en papkasse, så han kunne hjælpe det unge pindsvin ud af skralderummet.

Manden forsøgte at sætte pindsvineungen ud i naturen igen, men da det ikke havde flyttet sig efter halvanden time, besluttede han sig for at ringe til Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 for at få hjælp. Her blev det hurtigt vurderet, at pindsvineungen skulle på vildtplejestation, så den kunne få kompetent pleje og blive frisk til at blive genudsat.

VILDTPLEJESTATIONER

Dyrenes Beskyttelse har 30 vildtplejestationer fordelt i hele landet. I 2021 modtog de i alt 1.960 dyr med henblik på genudsættelse i naturen. Mange vilde dyr, herunder især dyreunger, har dog ikke brug for hjælp. Ofte er der mere brug for vejledning til henvenderen end for indgriben over for dyret. Vejledning fra Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 og fra vores vildtplejere er derfor en stor del af opgaven.

↓
Oftest har dyreunger ikke brug for menneskers hjælp. Når ungen vel at mærke befinder sig i naturen – og ikke bliver fundet i skraldet som denne pindsvineunge, der måtte en tur på vildtplejestation, inden den kunne genudsættes.

JUBILÆUM: 1812 HAR TAGET DYREVAGTEN I 10 ÅR

Fra solsort til kronhjort. I Dyrenes Beskyttelse er alle dyr lige, og det finder flere og flere danskere ud af. Antallet af henvendelser til 1812 er steget i alle årene siden oprettelsen for 10 år siden. I 2021 var der jubilæum for en kæmpestor succes.

Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral blev oprettet den 17. august 2011 med seks ansatte. I dag er der 25 ansatte, som i 2021 besvarede over 147.000 henvendelser.

I takt med det stigende antal henvendelser er beredskabet udvidet og tilpasset til mængden af sager, typen af dyregrupper og responstider.

Vagtcentralen 1812 er en landsdækkende service, som vejleder i sager om dyr i nød og om nødvendigt rykker ud for at komme dyrene til undsætning. Beredskabet er en del af Dyrenes Beskyttelse og finansieres hovedsagelig af foreningens støtter.

15 KANINER DUMPET I SKOV PÅ DJURSLAND

På en kold eftermiddag i februar 2021 fik tre hundeluftere en noget uvant oplevelse på turen i en skov på Djursland. Da de kom gående i den bidende kulde, opdagede de pludselig, at der hoppede adskillige kaniner rundt længere inde i skoven.

De ringede til Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812, og den frivillige kredsformand i område Århus, Anette Kjeldsen, blev straks sat på sagen. Sammen med hundelufterne gik indfangningen i gang, men da kaninerne var skræmte og gemte sig i krat og buske, var de ikke nemme at komme til. Heldigvis var der to forbipasserende, som gerne ville hjælpe, og sammen fik de mobiliseret et hold, der var i stand til at indfange kaninerne.

ALLE 15 KANINER BLEV REDDET

Lige før mørkets frembrud kom den sidste kanin således i sikkerhed. Området blev grundigt gennem søgt, men der var ikke flere at se. Alle kaninerne blev herefter kørt til Nordjyllands Internat, hvor de kunne få den omsorg og pleje, de havde brug for. Kaninerne var dehydrerede og kolde, men kom sig hurtigt på internatet.

Kaninerne var dumpet med lidt halm og overladt til deres egen skæbne. Højst sandsynligt ville de ikke have overlevet natten. Hvis ikke frosten havde taget dem, så var de nok blevet taget af rovdyr. Den grove dumpingsag blev politianmeldt, og i dag har alle 15 kaniner fået nye kærlige hjem.

KANINKAOS →

Det var ikke nemt at forklare de 15 dumpede og skræmte kaniner, at de skulle lade sig indfange for at komme trygt i hus. Men det lykkedes ved hjælp af en ihærdig og tålmodig indsats at få alle kaninerne i transportkasser og ind til Nordjyllands internat, som efterfølgende fandt nye hjem til samtlige kaniner.

SNUDEN I SPORET

INTENSIVERET EFTERFORSKNING

I Dyrenes Beskyttelse har vi ansat en efterforsker, som arbejder med at identificere hvalpefabrikker og opsamlingssteder for illegalt importerede hunde. Efterforskeren har et tæt samarbejde med politi og Fødevarestyrelsen og har i 2021 endvidere fået hjælp af en frivillig efterforsker, og flere er på vej.

Som noget nyt har Dyrlægeforeningen (DDD) oprettet en netværksgruppe for at bekæmpe illegal hvalpeimport. Her arbejder Dyrenes Beskyttelses efterforsker også sammen med blandt andre Rigspolitiet, Københavns Universitet og Fødevarestyrelsen. I år har der været fokus på at lave handlingsanvisninger til danske dyrlæger og politiet ved grænserne. Der er også sat gang i en undersøgelse af importerede hvalpes sundhed.

Efterforskningsarbejdet i Dyrenes Beskyttelse blev i 2021 støttet af Dyrenes Dags Komité, Dyreværnslegatet 2005, Fonden til Værn for Værgeløse Dyr, Jørgen og Ellen Hilde Larsens fond til gavn for dyr samt Ester M. og Konrad K. Sigurdssons Dyreværnsfond.

50 SAGER OPSPORET

I 2021 er der efterforsket 50 sager, hvoraf tre er blevet anmeldt til politiet, og tre er anmeldt til Fødevarestyrelsen. Der er brugt særlig mange ressourcer på at assistere politiets efterforskning i en stor sag med flere end 100 ulovligt importerede hvalpe af racen fransk bulldog. Her endte byretten med at idømme to mænd henholdsvis seks og fire måneders ubetinget fængsel.

WHISTLEBLOWERORDNING FOR DYRLÆGER

Tip om mulige hvalpefabrikker kommer primært via Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral, hvor opmærksomme borgere henvender sig. En whistleblowerordning, udarbejdet af Dyrenes Beskyttelses efterforsker, blev i 2021 en del af Den Danske Dyrlægeforenings retningslinjer. Det betyder, at dyrlægerne ud over de officielle kanaler også kan henvende sig anonymt via vagtcentralen.

"Groft uforsvarligt med karakter af mishandling"

Anklagen i sag om misrøgt af krybdyr. Flere dyr lå døde i deres udtørrede vandskåle

VIGTIG DOM I DYREVÆRNSSAG OM KRYBDYR

"Groft uforsvarligt med karakter af mishandling". Sådan lød de alvorlige anklager mod en mand fra Nordsjælland, der var tilsagt i retten en fredag morgen i marts måned. Retssagen var allerede blevet udskudt flere gange, siden Dyrenes Beskyttelse politianmeldte sagen tilbage i august 2018.

TRAGISK SAG

Sagen handlede om et krybdyrhold, der desværre var vokset ejeren over hovedet, og hvor hjælpen ulykkeligvis blev tilkaldt alt for sent. I alt 24 terrarier blev tilbage i 2018 overdraget til Dyrenes Beskyttelses Internat i Roskilde. Dyrene havde gået uden mad, vand og varme i fire uger, og flere af dyrene lå døde i deres vandskål, da terrarierne blev åbnet. Kun tre dyr var levende, da Dyrenes Beskyttelse kom frem. Terrarierne indeholdt en blanding af krybdyr, edderkopper og en skorpion.

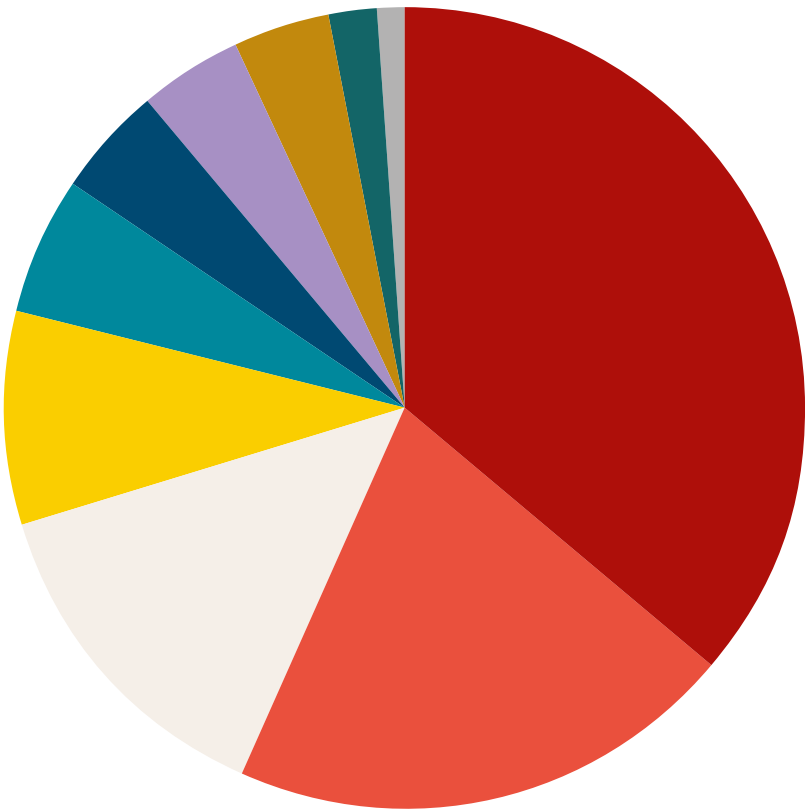
INGEN FORSKEL PÅ PELS ELLER SKÆL

Dommen lød på 30 dages betinget fængsel, og tiltalte blev frakendt retten til at eje eller på anden måde beskæftige sig med dyr i to år.

Til trods for at strafferammen ikke er udnyttet til fulde, er dommen et stort skridt i den rigtige retning af, at krybdyr skal opfattes på lige fod med hunde og katte og som sansende væsner. Dommen statuerede derfor et vigtigt eksempel på, hvordan vi skal opfatte dyr, uanset om de har pels eller skæl. Alle dyr – også krybdyr – er levende og sansende væsener.

UBEHAGELIG TENDENS: HUNDEHVALPE DUMPES

DYR BLIVER DUMPET SOM ALDRIG FØR, OG SOM NOGET NYT EFTERLADES OGSÅ HUNDEHVALPE TIL EN UVIS SKÆBNE. TIL GENGÆLD HAR DYRENES BESKYTTELSE FOR ANDET ÅR I TRÆK HAFT MINDRE TRAVLT MED DYREVÆRNSSAGER.

FIGUR 5
Fordelingen af dyreværnsager i 2021
fordelt på dyregrupper (en sag kan omfatte flere dyr)

I midten af august blev en 10 uger gammel hundehvalp fundet efterladt på en tankstation. Hvalpen var blevet efterladt i en transportkasse, med alle sine ting og seddel, hvorpå der stod, at hun ikke måtte komme med ind i Sverige, og derfor var hun dumpet i Danmark.

(i) HVAD ER EN DYREVÆRNSSAG?

Dyreværnsager er sager, hvor mennesker har ansvaret for, at et dyr kommer i nød, og det formodes, at der er tale om en overtrædelse af dyreværnsloven. Det kan for eksempel være en sag om mishandling eller vanrøgt af egne eller andres dyr.

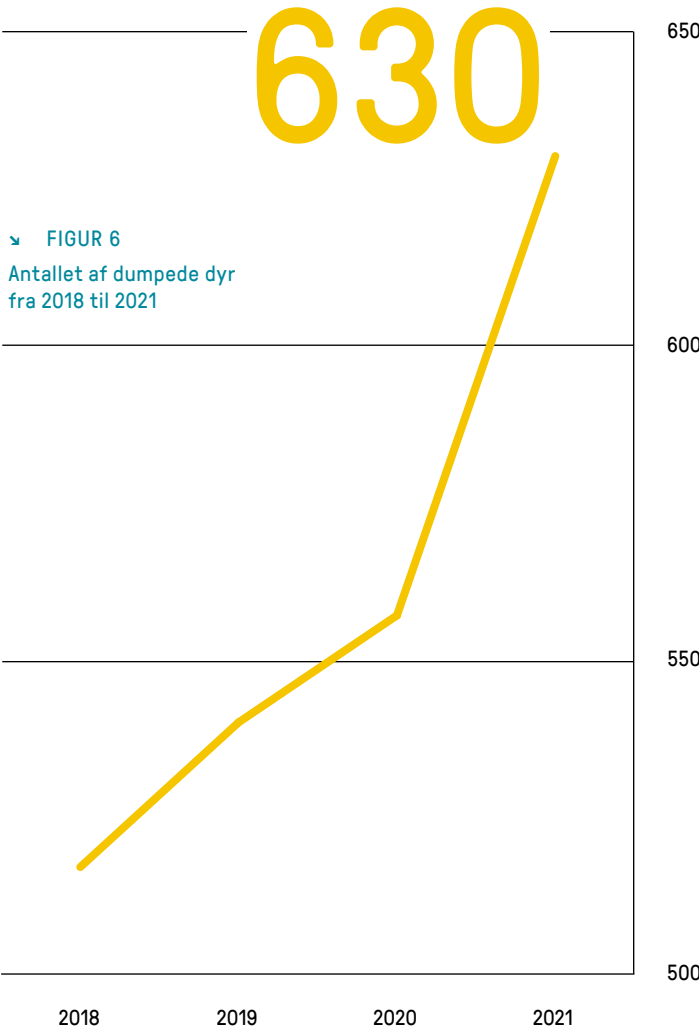
Antallet af dumpede dyr steg igen i 2021. For første gang var der flere end 600 henvendelser om dyr, som var blevet efterladt af deres ejere og siden hentet af eller indleveret til Dyrenes Beskyttelse. Langt størstedelen var katte, men som noget nyt var der også en del hundehvalpe, der blev fundet i papkasser eller lignende.

Det er en ny og bekymrende udvikling, der falder sammen med, at foreningens internat også fik mange henvendelser fra hunde- og hvalpeejere, som ikke magtede at være hundeejere og ønskede vores hjælp til at finde et nyt hjem til deres hvalp. Tidligere har det været et særsyn, at ejere indleverede hvalpe på under ét år.

FÆRRE DYREVÆRNSSAGER

Mens der dumpes dyr som aldrig før, stagnerede antallet af dyreværnsager hos Dyrenes Beskyttelse. Der var 3.818 sager i 2021, hvor mennesker har ansvaret for, at et dyr kommer i nød, og det formodes, at der er tale om en overtrædelse af dyreværnsloven.

Dermed har antallet af sager fundet et nyt leje efter et fald fra 2019 til 2020. Det tyder på en ny arbejdsfordeling med politiets efterhånden veletablerede dyrevelfærdsenheder, som tager en del af de sager, som før landede hos Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral.

FIGUR 6
Antallet af dumpede dyr
fra 2018 til 2021

KÆRLIGE HJEM TIL REKORDMANGE KANINER

DYRENES BESKYTTELSES INTERNATER HJÆLPER SVIGTEDE DYR PÅ FODE OG FÅR DEM UD I NYE, KÆRLIGE HJEM. BEHOVET VAR STORT I 2021, HVOR ISÆR KANINER PRESSEDE INTERNATERNE.

INTERNATER OG FAMILIEDYR

Arbejdet i Dyrenes Beskyttelses 10 internater kan til tider være svært at planlægge. Det erfarne personale skal altid være klar til at tage imod familiedyr af alle størrelser og yde akut hjælp. Ofte kommer de nye logerende ikke alene. Spørg bare personalet på Falster Internat, som i august fik overdraget 31 kaniner på én gang fra ejere, der ikke kunne holde hunner og hanner adskilt, så derfor blev de 31 hurtigt til 61 kort tid efter ankomsten.

KANINMYLDER

Det var ikke kun på Falster, at der var travlt med kaniner i år. Antallet af formidlede kaniner fra foreningens internater satte rekord i 2021. Personalet fandt nye hjem til 722 kaniner, hvilket er 158 flere end i 2020. I perioder har de mange kaniner presset internaternes kapacitet til det yderste, men vi har været i stand til at udvide, så der er gode rammer til de mange kaniner, og vi kommer fortsat til at udbygge rammerne i 2022.

22 DYR OM DAGEN FIK NYT HJEM

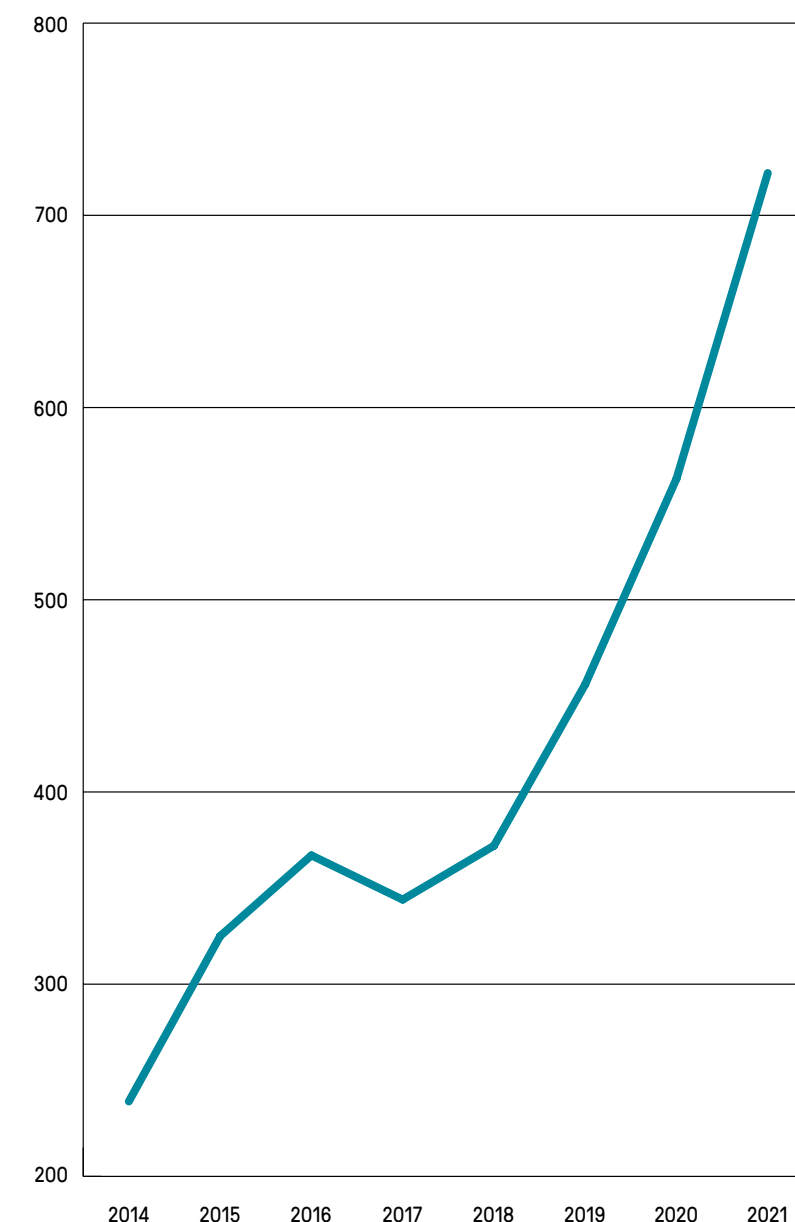
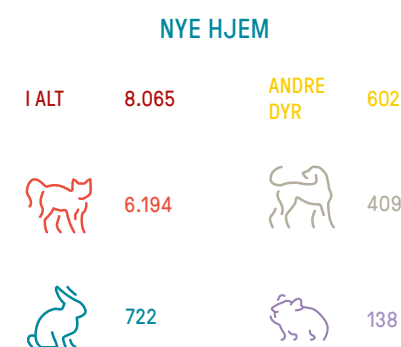
I alt fandt internaterne hjem til 8.065 dyr i 2021. Det svarer til 22 dyr om dagen og viser, at der heldigvis er mange mennesker, der gerne vil give kaninerne nye gode hjem under optimale forhold og med god dyrevelfærd. Antallet af formidlede kaniner overgås kun af katte. For ligesom med kaniner kom der også alt for mange uønskede killinger til verden uden nogen til at tage sig af dem. Mange tamme og kæln ejerkatte, der havde brug for hjælp, kom også ind på vores internater. I 2021 fandt internaterne nye hjem til 6.194 katte.

↓ FIGUR 7

I 2021 fik 722 kaniner nye hjem via Dyrenes Beskyttelses internater.

22

dyr fik hver dag i 2021 et nyt hjem via et af Dyrenes Beskyttelses internater

REDNINGSAKTION FOR HUNDEFLOK

I august blev der ekstra travlt på to af Dyrenes Beskyttelse internater. 19 hunde blev hentet hos deres ejer, der ikke formåede at tage sig af dem. Nordjyllands Internat tog 15 af hundene, mens fire kom videre til Brande Internat.

Hundene havde gået i en uhygiejnisk stue med afføring på gulvet, og der var tale om en blanding af både voksne hunde og hvalpe. Heldigvis var ejeren i høj grad interesseret i at gøre det bedste for sine hunde. Alle hundene var i forskellige tilstande og havde derfor brug for vidt forskellig behandling ved ankomst til internatet.

19 hunde, hvoraf flere var voksne store hunde og flere kuld hvalpe, kræver både logistik, erfaring og viden at redde. Der ankom derfor både en frivillig kredsformand, medarbejdere fra internatet og en dyrlæge fra Dyrenes Beskyttelse for at bistå med det store arbejde på redningsdagen. Derudover ankom der fire dyreredningsbiler fra Dyrenes Beskyttelses internater for at få plads til alle hundene.

← I TRYGGE HÆNDER
Hundene fra årets største enkeltstående redningsindsats ankommer til Nordjyllands Internat.

KÆMPE KANINSAG →
Hunner og hanner var ikke adskilt i det kaninhold, som endte med at overdrage 169 kaniner til Falster Internat. Fire kuld kaninunger kom til verden efter overdragelsen, fordi hunkaninerne var drægtige ved ankomsten.

169 KANINER FRA SAMME BAGHAVE

En kæmpe kaninsag har udfordret medarbejderne på Falster Internat i år. I august overtog internatet således en større flok kaniner fra ejerne, som ikke har holdt hunner og hanner adskilt i baghavens kanningård. Efter den frivillige overdragelse af 31 kaniner, fødtes yderligere fire kuld unger, så Falsters Internat til sidst stod med 61 kaniner. Desværre var det ikke første gang, at Dyrenes Beskyttelse besøgte baghaven.

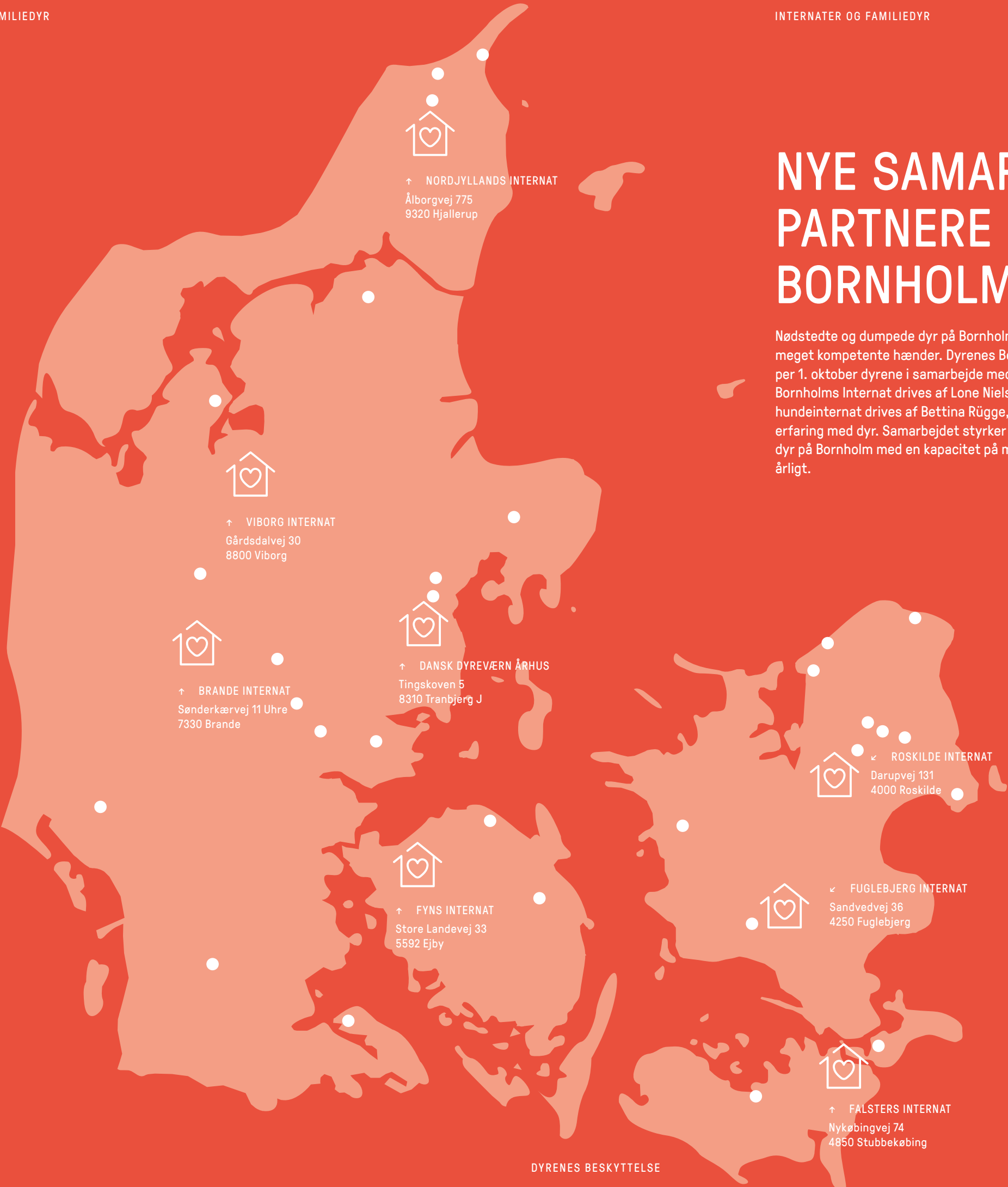
I løbet af 2020 overdrog de samme ejere i alt 89 kaniner til internatet. Sagen blev tidligt anmeldt til både kommunen og politiet. Kommunen indskærpede kravene til kaninhold for ejerne, mens politiet ikke gik videre med sagen.

I november i år lykkedes det endelig de frivillige kredsformænd at overtale ejerne til at lade de tilbageværende kaniner

neutralisere. Inden da havde de hentet yderligere en flok kaniner, så Dyrenes Beskyttelse i alt har overtaget 169 kaniner fra ejerne.

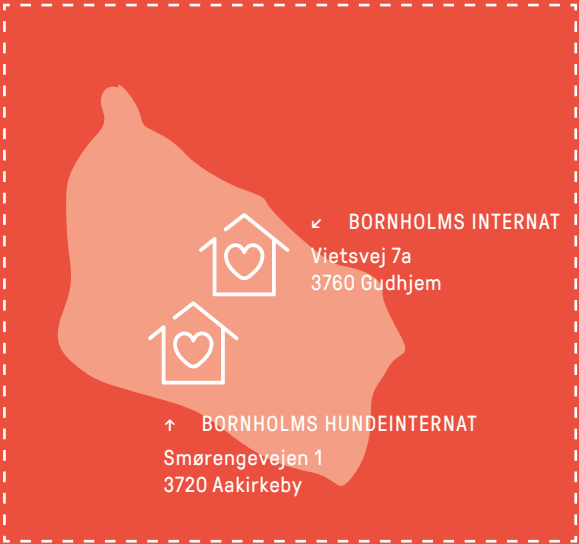
FRA FYN TIL FALSTER SOM KANINPLEJEMOR
Heldigvis har der været mange dyrevenner, der både har hjulpet internatet med at finde kærlige hjem til kaninerne og støttet i en meget presset periode.

Som noget nyt kom flere af kaninmødrene og deres nyfødte unger i pleje. Flere af kaninerne er blevet boende hos deres plejefamilier, som har valgt at adoptere dem. Det var blandt andet tilfældet med en kvinde, der tog hele vejen fra Fyn til Falster for at være plejemor for en kanin, der fødte fire unger.

NYE SAMARBEJDS- PARTNERE PÅ BORNHOLM

Nødstedte og dumpede dyr på Bornholm kom i 2021 i nye og meget kompetente hænder. Dyrenes Beskyttelse hjælper per 1. oktober dyrene i samarbejde med to nye partnere. Bornholms Internat drives af Lone Nielsen, og Bornholms hundeinternat drives af Bettina Rügge, som begge har stor erfaring med dyr. Samarbejdet styrker hjælpen til nødstedte dyr på Bornholm med en kapacitet på mellem 300 og 400 dyr årligt.

Dyrenes Beskyttelse har

10

internater

Dyrenes Beskyttelse har

30

vildtplejestationer fordelt over
hele landet (markeret med ●)

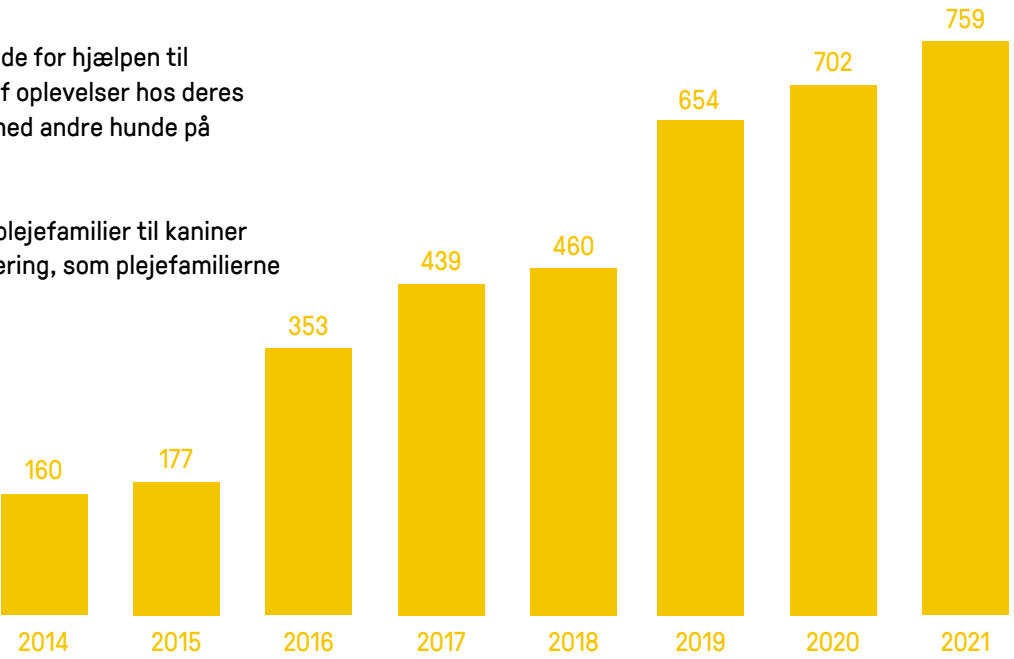
Der var igen i 2021 flere familier, der tog dyr i pleje for Dyrenes Beskyttelse. 759 plejefamilier hjalp med at pleje og socialisere i alt 4.223 dyr i 2021. Dermed er antallet af plejefamilier for dyr næsten firedoblet siden 2014.

Plejefamiliernes ekstra frivillige hænder og hjerter gør det muligt for foreningen at hjælpe endnu flere dyr. Plejefamilier tager sig især af kattermødre med killinger og moderløse killinger. Når killingerne er 12 uger gamle, kan de klare sig uden deres mor og kommer ud i nye hjem.

Plejefamilierne er også helt afgørende for hjælpen til eksempelvis hunde, som på grund af oplevelser hos deres tidligere ejere ikke trives sammen med andre hunde på internaterne.

Som noget nyt blev der også brugt plejefamilier til kaniner med unger. Den pasning og socialisering, som plejefamilierne yder til dyrene, er uvurderlig.

FIGUR 8 →
Udviklingen i antallet af plejefamilier fra 2014 til 2021

SØVNLØSE NÆTTER INGEN HINDRING ↑
Anette Faarborg er plejemor for flaskekillinger. Hun investerer gerne noget nattesøvn til gengæld for glæden ved at se killingerne vokse sig stærke og selvstændige.

888 FLASKEKILLINGER ...

... fik en ny chance i livet takket være flaskeplejefamilier, donationer og støtter i årets flaskekillingskampagne

En stor del af de mange killinger, som vores internater modtager, ankommer desværre uden kattermor og er så små, at de ikke selv kan spise. Internaterne gør et stort arbejde for at matche de moderløse killinger med kattermødre, men det er desværre ikke altid muligt. Derfor skal de spæde killinger have flaske for at overleve. Og det lykkedes takket være de helt fantastiske flaskeplejefamilier.

At være flaskeplejer er et fuldtidsjob. Killingerne kan være helt nyfødte og op til fire-fem uger og skal fodres hver tredje time, hvorefter de skal stimuleres til at have afføring, sådan som en kattermor ville have gjort.

Det kræver også en del udstyr at pleje flaskekillinger. Men takket være donationer i årets flaskekillingskampagne fik alle plejefamilie flasker, tæpper, puttekurv og andet udstyr til at fodre killingerne og gøre dem trygge og rolige. Diapharm sponsorerer det dyre mælkepulver.

Tilsammen betød indsatsen fra plejefamilier og donorer, at 888 små flaskekillinger fik muligheden for livet.

8.279

gavmilde danskere valgte at støtte
årets sommervenkampagne

← LOUIS OG HANS SØSKENDE

Brødrene James og Louis fra et indbragt kuld killinger på Brande Internat lagde ansigter til årets kampagne for sommervenner, hvor i alt 8.279 valgte at støtte nødstedte dyr hen over sommeren.

LIV TIL LOVENE

DYREVELFÆRDSLOVEN TRÅDTE I KRAFT DEN 1. JANUAR 2021. ÅRET VISTE DOG HURTIGT, AT EN LOV IKKE LEVER OP TIL SIT FORMÅL AF SIG SELV. I EU UDESTÅR EN STOR GENNEMGANG AF LOVGIVNING FOR LANDBRUGSDYR, DER LANGTFRA ER SIKRET LEVEVÆRDIGE LIV MED DEN NUVÆRENDE LOVGIVNING.

DYREVELFÆRDSLOVEN TRÅDTE I KRAFT

Den 1. januar 2021 trådte den nye dyrevelfærdslov i kraft. Loven erstattede den hidtidige dyreværnslov, og formålsparagraffen markerer det afgørende skift i fortegn fra negativ til positiv definition af dyrevelfærd, idet dyr ikke blot skal værnes mod dårlig behandling, men skal have et liv, der er værd at leve, i erkendelse af at dyr er levende og sansende væsener.

”§1. Loven har til formål at fremme god dyrevelfærd, herunder beskytte dyr og fremme respekt for dyr som levende og sansende væsener. Loven har endvidere til formål at varetage dyreetiske hensyn.”

Det at varetage dyreetiske hensyn er altså i loven nu på linje med traditionelle beskyttelseshensyn.

UDLEVELSEN AF FORMÅLET

Loven er en rammelov, der giver ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler. 2021 skulle have været året for sådan en udmøntning af loven. Desværre er det langt fra sket. Flere af de forelådede bekendtgørelser fra den tidligere lov er blot gengivet uden ændringer med den nye formålsbestemmelse for øje. Desuden er flere af lovens bestemmelser endnu ikke specificeret med nye konkrete regler.

I Dyrenes Beskyttelse vil vi derfor i 2022 ufortrødent fortsætte arbejdet for, at formålsbestemmelsen kommer til at sætte en ny og moderne vision og dermed retning og ramme for fremtidige regler på området, herunder at der kommer specifikke regler for fisk, voksne kødkvæg, ænder, gæs samt får og geder.

(i) FEM RETTIGHEDER FOR DYR:

1. God ernæring
2. Godt miljø
3. Sundhed
4. Naturlig adfærd
5. Positive mentale oplevelser og psykisk tilstand

NY DYREVELFÆRDSLOVGIVNING PÅ VEJ I EU

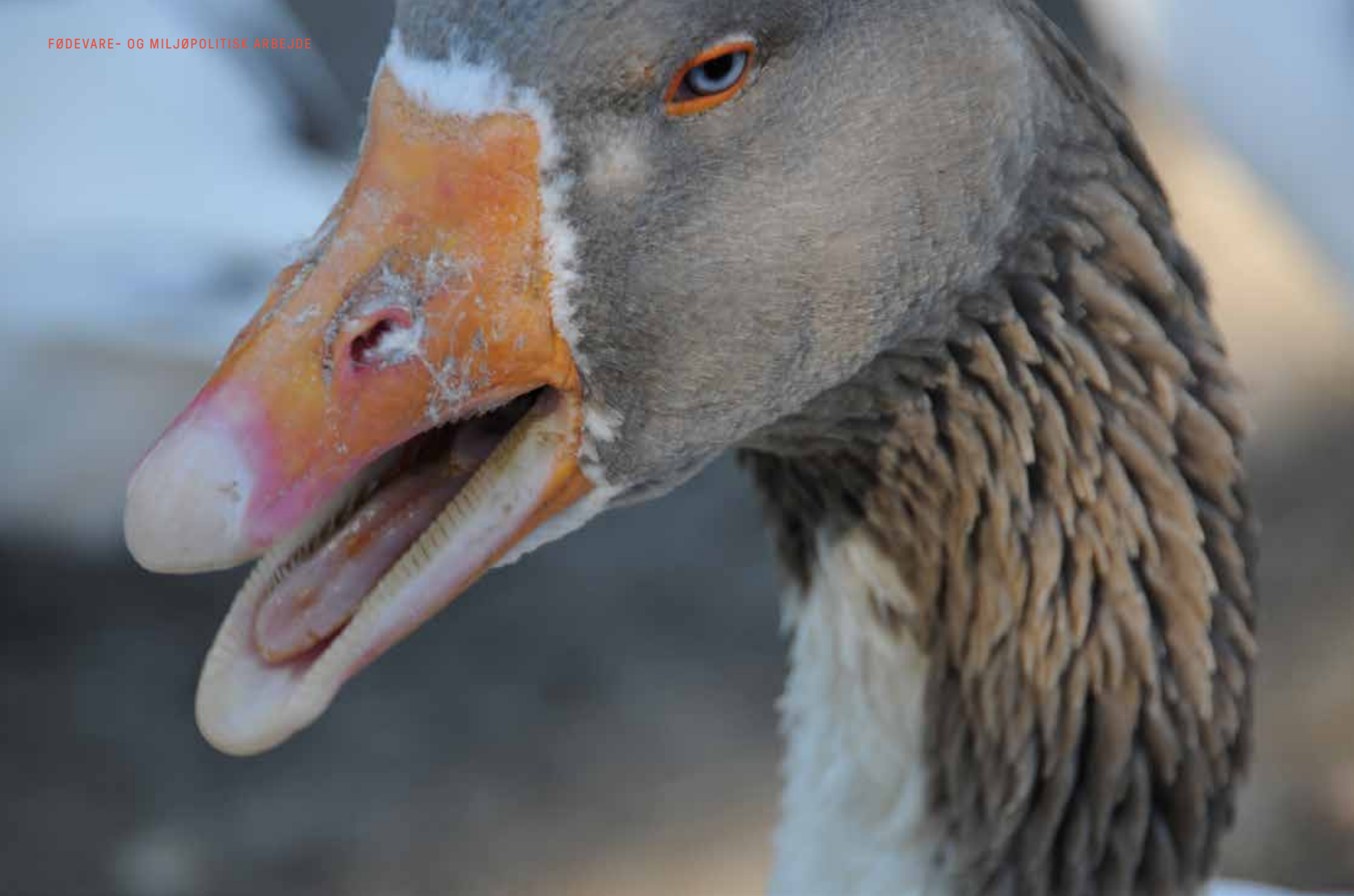
Som led i EU-Kommissionens jord til bord-strategi vil kommissionen gennemgå al den lovgivning, der vedrører dyrevelfærd i EU, for at vurdere, om den lever op til formålet, eller om den skal revideres. Den længe ventede revision er den første af sin art inden for dyrevelfærdslovgivningen. EU-Kommissionen ventes at fremlægge forslaget til ny lovgivning ved udgangen af 2023, hvorefter den skal forhandles på plads og vedtages af Ministerrådet.

I Dyrenes Beskyttelse har vi arbejdet aktivt med at påvirke dette arbejde gennem de europæiske dyrevelfærdsorganisationers sammenslutning Eurogroup for Animals. Sammen har vi gennemført kampagnerne for det europæiske borgerinitiativ 'End the Cage Age' (se side 12) og 'Alle dyr tæller', hvor vi har samlet underskrifter for at få EU-Kommissionen til at gennemføre en ambitiøs og gennemgribende revision og sikre, at alle dyr bliver omfattet og dermed beskyttet af lovgivningen. I Dyrenes Beskyttelse arbejder vi for, at

produktionssystemer fremover indrettes med udgangspunkt i dyrenes behov og naturlige adfærd. Derfor bør lovgivningen i EU tage udgangspunkt i et positivt dyrevelfærdssyn, som hviler på fem rettigheder for dyr:

1. God ernæring
2. Godt miljø
3. Sundhed
4. Naturlig adfærd
5. Positive mentale oplevelser og psykisk tilstand

Undersøgelser foretaget af medlemsorganisationer i Eurogroup for Animals har gang på gang vist, at dyrevelfærdslovgivningen ikke beskytter de mange milliarder dyr i fødevareproduktionen. Dyrene er sultne eller fejlernærede, fysisk begrænsede og indespærret i bure, berøvet naturligt lys og frisk luft og lever i smerte, der kan forebygges. Listen over overtrædelser af den i sig selv mangelfulde dyrevelfærdslovgivning er lang.

←

Efter en årelang kamp fra dyrevelfærdsorganisationer er der endelig udsigt til et europæisk forbud mod tvangsfodring af ænder og gæs til foie gras. Gåsen på billedet har levet sit liv på strandene ved Dragør – så langt fra en sygeliggørende produktion, som alle gæs og ænder bør være.

ALLE DYR TÆLLER

Der er også alvorlige huller i lovgivningen. For flere dyrearter findes ikke en specifik lovgivning, hvilket efterlader husdyr og opdrættede fisk uden beskyttelse. Det gælder malkekvæg og kødkvæg (over seks måneder), opdrættede og vildtfangede fisk, får og geder, forældredyr til slagtekyllinger og æglæggende høns, hønniker, kalkuner, ænder, gæs og vagtler samt opdrættede kaniner.

Den 15. marts lancerede Eurogroup for Animals sammen med Dyrenes Beskyttelse og de andre medlemsorganisationer kampagnen 'No Animals Left behind', som hos os blev til 'Alle dyr tæller'. Kampagnens fokus var dyr i fødevareproduktionen og havde til formål at vise manglerne i den nuværende dyrevelfærdslovgivning i EU.

Den 4. oktober afleverede vi mere end 150.000 underskrifter til EU-Kommissionen og bød ind med to rapporter, der henholdsvis gør status over manglerne og skitserer

mulighederne. Rapporterne indgår nu i den fortsatte proces med en gennemgribende revision af lovgivning for landbrugsdyr – også for de dyr, som slet ikke er beskyttet i dag.

Dyrenes Beskyttelse har også bidraget i den indledende åbne EU-høring, der fandt sted hen over sommeren, og vi vil også give input i de fremtidige høringsprocesser, inden EU-Kommissionen fremlægger forslag til revideret lovgivning i 2023.

EUROPÆISK FORBUD MOD FOIE GRAS PÅ VEJ

Efter en årelang kamp fra dyreværnsorganisationer har Europa-Parlamentet vedtaget et forslag, der vil forbyde tvangsfodring af ænder og gæs i foie gras-produktionen.

Dyrenes Beskyttelse har sammen med andre dyreværnsorganisationer kæmpet i årtier, og nu ser det endelig ud til, at der sker noget. Den 10. juni 2021 stemte et flertal i Europa-Parlamentet for, at der skal sættes en stopper for

tvangsfodring af ænder og gæs i foie gras-produktionen. Parlamentet pålagde EU-Kommissionen at udarbejde en lovtekst, der én gang for alle skal gøre en ende på denne unødvendige og grusomme praksis. Dyrenes Beskyttelse vurderer, at afstemningen i parlamentet bringer os utrolig tæt på målet.

Tvangsfodringen af ænder og gæs er ren dyremishandling og sker ved, at et 20-30 centimeter langt rør indføres i dyrets spiserør to til tre gange om dagen i to uger, hvis det er ænder, eller i tre uger, hvis det er gæs. På denne måde tvinger man dyret til at indtage meget store og helt unaturlige mængder foder. Gæs og ænder, der tvangsfodres, ophober så meget fedt i leveren, at dens normale funktion forstyrres. Tilstanden kan derfor betegnes som sygelig. Det er den eneste dyreproduktion, hvor sygdom er et direkte mål med produktionen, idet den syge lever er selve den vare, der fremstilles.

Tusindvis af danske spæde kalve risikerer langvarig sult og tørst, når de køres i lastvogne til Holland. På trods af lovens krav til vanding og fodring bliver der ikke sørget for, at kalvene får vand eller mælk på de lange ture, hvor alene opholdet på lastbilen kan vare over 17 timer. Det afslørede Dyrenes Beskyttelses aktindsigter i transporterens logbøger og optagelse af de lange ture i september 2021.

Logbøger og videoer viste, at turene i realiteten er tilrettelagt, så der eksempelvis kun er 15 minutter til at give 225 kalve vand. Vandingen klares ved, at chaufførerne kortvarigt tænder vognenes drikkeventiler. Problemet er, at de spæde kalve ikke kan finde ud af at drikke af dem. Der er således tale om en hensynsløs eksport af meget sårbare dyr, som risikerer dehydrering og alvorlig svækkelse som følge af transporten. Den nuværende transportpraksis er ifølge Dyrenes Beskyttelse et brud på den europæiske transportforordning, som klart kræver, at kalvene skal sikres vand og om nødvendigt mælk efter ni timers transport.

Med en storstilet kampagne i 2021 har Dyrenes Beskyttelse kæmpet for et dansk forbud mod lange transporter af kalve på under otte uger. Da kalve reelt ikke er egnede til lange transporter, vurderer foreningen, at Folketinget kan vedtage et sådant forbud inden for rammerne af EU's transportforordning.

Indtil loven bliver en realitet, bør fødevareminister Rasmus Prehn sikre, at transporterne overholder loven, og at kalvene reelt sikres vand og mælk på turen. Dette vil formentlig betyde væsentlig øgede transportomkostninger og dermed sætte en stopper for eksporten.

I 2020 blev cirka 30.000 kalve sendt på langfart til Holland. Det er estimeret ca. seks procent af samtlige kalve fra danske malkekvægsbesætninger.

(i) EU KAN REDDE KALVENE

Et flertal i Europa-Parlamentets undersøgende udvalg (ANIT) anbefalede i december et forbud mod transport af ikke-fravænnede dyr under fem uger – og et loft på maksimalt to timers transport, fra dyrene er fem uger gamle. Revisionen af EU-reglerne har dog lange udsigter og risikerer at blive udvandet. Derfor kæmper Dyrenes Beskyttelse videre for et dansk forbud. Dyrenes Beskyttelse har mødtes med både folketingets miljø- og fødevareudvalg og Europa-Parlamentets ANIT-udvalg for at redegøre for vores syn på sagen.

STOP BRUTAL TRANSPORT AF SPÆDE KALVE

DANSKE SPÆDE KALVE TØRSTER OG SULTER PÅ NÆSTEN DØGNLANGE TRANSPORTER TIL HOLLAND. DET AFSLØREDE DYRENES BESKYTTELSE, OG FORENINGEN KÆMPER NU FOR ET FORBUD OG STOP FOR ÅBENLYSE LOVBRUD.

50.532

underskrifter på kravet om et stop for lange, opslidende transporter af spæde kalve blev overrakt til fødevareminister Rasmus Prehn i december 2021

FORBYD MINK I DANMARK

FORBUDET MOD MINK BLEV FORLÆNGET TIL 2023. DET ER GLÆDELIGT, DA DEN DYRE
NEDLUKNING FORHÅBENTLIG ENDER SOM EN LANGSIGTET INVESTERING I DYREVELFÆRD.

Mink har fyldt meget i 2021, men heldigvis ikke i minkfarmenes bure. I september blev regeringen og dens støttepartier enige om at forlænge det midlertidige forbud mod minkavl i Danmark til og med 2022. Den beslutning bakkes op af Dyrenes Beskyttelse, der kæmper for en permanent nedlukning af minkproduktionen.

Minkfarme vil i al overskuelig fremtid udgøre en risiko for at fungere som reservoir for virus, der siden kan sprede sig til befolkningen. Alene af den grund er det en fornuftig beslutning at forlænge forbuddet mod minkavl. Men forbuddet er lige så vigtigt et løft af dyrevelfærden i Danmark, da det afholder mink fra at blive holdt i bure, der slet ikke tager hensyn til de små rovdyrs biologi og naturlige adfærd.

Dyrenes Beskyttelse har fra de første udbrud af covid-19 på minkfarme været involveret i debatten og den politiske proces om minkproduktionens fremtid i Danmark. I år har vi blandt andet i et åbent brev indtrængende opfordret regeringen til at forbyde minkavl. Fire andre dyreværns- og miljøorganisationer var medafsendere af brevet.

Da regeringen forlængede det nuværende forbud, skete det med henvisning til sundhedsrisikoen ved en genåbning af minkproduktionen. Dyrenes Beskyttelse arbejder videre for, at forlængelsen ender med et permanent forbud på sigt. Sagen er, at det vil forvandle den store milliardregning for nedlukningen af erhvervet til en investering i bedre dyrevelfærd. Dyrenes Beskyttelse håber, at forlængelsen af forbuddet svækker de kræfter, der kæmper for at genindføre en forældet industri

Dyrenes Beskyttelse har længe før coronakrisen argumenteret for det uetiske og dyrefjendske ved minkproduktionen. Mink er aktive rovdyr, som i naturen forsvare territorier, ofte flere kilometer langs vand. På minkfarmene tilbringer de derimod hele deres liv i meget små og gølle trådbure, hvor de er afskåret fra at udfolde deres basale naturlige adfærd. Det er disse argumenter, Dyrenes Beskyttelse håber, at forlængelsen af forbuddet giver grobund for.

HANDLING FOR HØNSENE

NY VIDEN DOKUMENTEREDE, AT CIRKA 85 PROCENT AF ALLE ÆGLÆGGENDE HØNER HAR BRUD PÅ BRYSTBENET UANSET PRODUKTIONSFORM. DET ER FULDSTÆNDIG UACCEPTABELT. DYRENES BESKYTTELSE VAR DERFOR MED TIL AT SAMLE HELE BRANCHEN OM LØSNINGER OG ÆNDREDE MÆRKEKRAVENE TIL ÆG.

Et studie fra Københavns Universitet gav i september ny og banebrydende viden om såvel årsager til brud på brystbenet hos æglæggende høner som udbredelsen af bruddene, der viste sig at være mere reglen end undtagelsen i alle typer æggproduktion. Indtil studiets offentliggørelse troede man, at bruddene opstod som følge af udefrakommende slag, når hønerne for eksempel kom i karambolage med inventar i stalene. Men forskere fra Københavns Universitet påviste, at mange af bruddene skyldes indre skader, som opstår tidligt i hønens liv, når hønen lægger sine første æg.

Forskerne viste således, at der var sammenhæng mellem forekomsten af brud på brystbenet og hønens størrelse, ægets størrelse og hønens alder ved æglægningens start. Det tyder på, at bruddene skyldes en målrettet avl mod øget effektivisering, hvor mindre og mindre høner lægger stadig flere og større æg.

BRANCHEMØDE MED ALVOR

Det var selvsagt en forfærdende erkendelse, og Dyrenes Beskyttelse meldte med det samme ud, at det er fuldstændig uacceptabelt, og at det omfattende og alvorlige problem ikke skal have lov til at fortsætte i årevis, hvilket vi desværre har set eksempler på i andre dele af den intensive produktion af husdyr.

Sammen med Økologisk Landsforening samlede vi derfor den 1. november hele den danske branche, hvor alle med ansvar for og indflydelse på problem og løsninger var samlet om at sætte fokus på handling for hønsene. Det var

første gang, at hele branchen var samlet på tværs, hvilket markerede sagens alvor. Repræsentanter fra både den konventionelle og økologiske produktion samt avlsfirmaer, ægpakkerier, foderfirmaer og detailkæder deltog. Også minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn deltog. Han understregede, at han ville tage kontakt til sine europæiske kollegaer for at lægge maksimalt pres på avlsfirmaerne.

Alle de forslag, der kom på bordet under mødet, blev samlet i et initiativdokument med henblik på ansvarsfordeling og opfølgning.

INGEN ÆG KAN ANBEFALES LIGE NU

Fra Dyrenes Beskyttelses side vil vi i 2022 have fortsat fokus på problemet og lægge maksimalt pres på for en mere langsigtet løsning, ikke mindst via vores europæiske samarbejdspartnere i Eurogroup for Animals.

Ved årsskiftet blev kravene til produktion af æg under 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' opdateret, så der selvfølgelig ikke må forekomme brystbensfrakturer hos høner, der lægger æg under mærket. Eftersom producenterne desværre ikke nu og her har mulighed for at efterleve det krav, har vi desværre set os nødsaget til at opsigte aftalerne for æg under mærket. Det betyder, at der efter udløb af aftaleperioden ikke længere vil være æg, som kan anbefales af Dyrenes Beskyttelse. Hvis man som forbruger vælger at spise æg, vil vores råd fortsat være at spise færre æg og at vælge økologiske æg, idet hønerne her lever under alle de øvrige gode forhold, som kravene i økologien foreskriver.

85%

af alle æglæggende høner har brud på
brystbenet uanset produktionsform

30 MILLIARDER DYRS DØD ER EN GÅDE

DYRENES BESKYTTELSE SØSATTE I 2021 EN UNDERSØGELSE AF, HVORDAN MILLIARDER AF FISK DØR I FISKERIET. DET ENDELIGE MÅL ER EN MERE SKÅNSOM AFLIVNING AF DE MANGE FISK.

Hvert år fanger danske fisketrawlere ca. 30 milliarder stimefisk – de såkaldte pelagiske fisk. Men ingen ved, hvordan fisk som sild og makrel rent faktisk dør i processen. Derfor begyndte et hold af danske og svenske forskere i det første studie af sin slags at undersøge aflivningen til søs. Dyrenes Beskyttelse og fiskerne i Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) står bag studiet.

DET FØRSTE TOGT

Som det første af to togter sejlede fisketrawleren Beinur i september ud fra Skagen Havn til fiskepladserne i den nordlige del af Nordsøen. Ud over sild skal den også hjembringe værdifulde data om, hvordan, hvornår og hvor fisk dør under fiskeriet. To forskere fra Sveriges Landbrugsuniversitet var med på turen. Deres opgave: At indsamle data og prøver, fra sildene ryger i trawlet, til de ligger døde i lasten.

På togtet undersøger forskernes fiskenes tilstand, når de kommer om bord – for eksempel for de skader, der er sket under selve fangsten. Herefter undersøges, hvordan og hvor

hurtigt fiskene dør om bord på båden. Efter hjemkomsten skal de frosne fisk forbi en dyrlægeklinik til røntgenbilleder, en forsker på Teknologisk Institut laver ct-skanninger af fiskene for at registrere skader, og blodprøver fra fiskene analyseres af DTU Aqua

FORBILLEDIG FISKEVELFÆRD

Parterne bag er enige om, at resultaterne fra den første del af projektet skal kunne bruges til at udvikle nye mere skånsomme aflivningsmetoder i den nærmeste fremtid. Forskerne forventer at have resultaterne af undersøgelserne klar i løbet af 2022.

Dyrenes Beskyttelse driver projektet for at opnå håndgribelige forbedringer i fiskevelfærden i det pelagiske fiskeri. Håbet er på sigt at udvikle teknologi og metoder, så Danmark kan blive et forbillede for resten af EU.

Projektet har fået finansiering fra den amerikanske forsknings- og støtteorganisation Open Philanthropy.

OPRØRT OVER HAVPLAN

Havet har brug for hjælp. Flere af Danmarks havområder har oplevet forandringer så store, at økosystemerne må siges at være helt ude af balance. Et af de tydelige tegn er, at de store bestande af rovfisk, som tidligere var i Limfjorden, Kattegat, de indre danske farvande og Østersøen, er væk.

EU-Kommissionens biodiversitetsstrategi peger på, at 30 procent af EU's hav skal beskyttes, mens 10 procent skal beskyttes med "streng beskyttelse". Regeringen erklærede oprindeligt, at den støttede anvisningerne, men da regeringens udspil kom, var ambitionerne skruet helt i bund, og der var for eksempel kun lagt op til streng beskyttelse af 4,1 procent af havet.

I et meget kritiske høringssvar opfordrede Dyrenes Beskyttelse regeringen til som minimum at følge EU's ambitioner om beskyttelse, men understregede, at 30 procent streng beskyttelse reelt kan være nødvendigt for at gøre havet robust mod de mange negative påvirkninger.

Dyrenes Beskyttelse stod langt fra alene med kritikken, og selv om planen egentlig ikke krævede inddragelse af Folketinget, blev det i december skrevet ind i finanslovsforliget, at havplanen skal diskuteres med Folketingets partier med udgangspunkt i de mange kritiske høringssvar.

BÅDE ULV OG FÅR SKAL BESKYTTES

PLANEN FRA ET ENIGT VILDTFORVALTNINGSRÅD HÅNTERER SÅVEL ULVENS FREMTID I DANMARK SOM RISIKOEN FOR ANGREB PÅ HUSDYR OG MENNESKERS FRYGT FOR ULVE. MINISTEREN GAV DESVÆRRE KUN MIDLER TIL TRE AF ANBEFALINGERNE FRA RÅDET.

Siden 2019 har Vildtforvaltningsrådets medlemsorganisationer i en faglig arbejdsgruppe arbejdet med en adaptiv forvaltningsplan for ulven. Dyrenes Beskyttelse deltager i arbejdet sammen med Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Danmarks Jægerforbund og Landbrug og Fødevarer.

ENIGHED OM ANBEFALINGER

Forvaltningsplanen ser både på, hvordan vi sikrer ulvens fremtid i Danmark, og hvordan vi håndterer og minimerer risiko for angreb på husdyr. Et vigtigt element i planen er at tage menneskers følelse af sikkerhed alvorligt og adressere den. Risikoen for, at mennesker kommer noget til i mødet med ulve, er meget lille, ikke desto mindre er der i en relativt stor del af befolkningen en frygt for ulven. Planens styrke er, at organisationerne i rådet har mødtes og er næt til enighed om anbefalingerne i planen trods vidt forskellige udgangspunkter.

KUN TRE ANBEFALINGER IGENNEM

I marts 2021 godkendte et enig Vildtforvaltningsråd forvaltningsplanen og videresendte den til miljøministeren. Desværre valgte ministeren i oktober 2021 foreløbig kun at sætte midler af til tre af anbefalingerne i forvaltningsplanen:

- Støtte til projekt om gps-mærkning af danske ulve.
- Beredskab og informationsindsatser målrettet lokalbefolkningen i områder, hvor revirhævdende ulve etablerer sig.
- Indkøb af hjælpetrailere til at rykke ud ved ulveangreb.

Det er tre nyttige tiltag, som imidlertid svækkes af, at væsentlige dele af planen er udeladt.

PLADSMANGEL: DE VILDE DYR ER HJEMLØSE

FOTO IMRAN SHAH

Naturen er levested for millioner af vilde dyr, og vi har et ansvar for at bevare og sikre urørt natur til gavn for vilde arter og dermed biodiversiteten. Desværre er naturen i Danmark – som i resten af verden – under hårdt pres. Faktisk er den næsten væk. Blot 1-2 procent af Danmarks areal er urørt natur. Vores skove, landbrugsland og byer indeholder kun små mængder natur, der desuden er kraftigt menneskepåvirket, hvilket står i skærende kontrast til, at vilde dyr har brug for vild natur, det vil sige urørt natur. De har brug for plads og for landskaber, hvor deres hjem og deres mad ikke bliver rykket op ved roden, skåret over eller forstyrret ud over enhver rimelig grænse af mennesker. Det vilde dyreliv lider nemlig mest af alt under manglende levesteder, manglende mad og manglende muligheder for at finde hinanden og fortsætte arten. Resultatet af menneskepåvirket natur med forringet biodiversitet er eksempelvis helt konkret, at de insektædende fugles unger sultner.

I Dyrenes Beskyttelse fastholder vi og arbejder fortsat for mere urørt og vild natur, som vi sagtens kan have samtidig med god dyrevelfærd for de udegående husdyr, der hjælper os med at pleje naturen.

MÆRKBAR FORSKEL

Danske forbrugeres indkøbsvalg er med til at bestemme meget mere end blot aftenens menu, nemlig om kød, mejeriprodukter og æg kommer fra dyr, der har levet et godt liv med mulighed for at udleve naturlig adfærd og med adgang til det fri. Derfor har Dyrenes Beskyttelse i 30 år vist danskerne vej til at købe madvarer med høj dyrevelfærd fra en produktion, som er 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse'. I sommeren 2021 viste en Kantar Gallup-måling, at mærket fortsat er Danmarks bedst kendte og mest troværdige dyrevelfærdsmærke med et målt kendskab på 59 procent. Glædeligt er det også, at hele 43 procent af unge mellem 18 og 35 år siger, at de orienterer sig efter mærket, når de køber fødevarer.

ANBEFALET AF ... REBECCA, FREDERIK, PETER OG ...

Igen i 2021 var Dyrenes Beskyttelse særdeles aktiv ved gennem flere kampagner at opfordre danske forbrugere til at tilvælge den gode dyrevelfærd, når de handler fødevarer. To større forbrugerkampagner blev gennemført på outdoor-plakater, lysavisen på Nørreport i København, på sociale medier og gennem annoncering på flere forskellige madblogs samt tilbudsugen.dk. Flere producenter takkede på deres emballager sideløbende danske forbrugere for deres valg af god dyrevelfærd med budskabet 'Tak, fordi du vælger god dyrevelfærd'. Endelig introducerede Dyrenes Beskyttelse i år et nyt kampagneformat, hvor man gjorde brug af talsspersoner, som fortalte, hvorfor god dyrevelfærd er vigtigt for dem. Kampagneformen viste sig at have meget stor effekt på de sociale medier.

MÆRKET TAGER TIL TYSKLAND

For første gang i mærkets historie bevægede 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' sig i 2021 ud over landets grænser. Them Andelsmejeri lancerede således fem oste, som alle var 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' og tiltænkt det tyske marked. I Dyrenes Beskyttelse er vi glade for, at foreningen på den måde også kan understøtte danske virksomheder i at eksportere fødevarer produceret med god dyrevelfærd.

↓ MÆND GÅR OP I DYREVELFÆRD

Frederik på 23 er studerende og bor sammen med sin kæreste i København. Selv om de har et stramt budget, prioriterer de at købe kød, der er 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse'. Frederik var talsmand for Dyrenes Beskyttelses mærke i 2021 - med stor genklang på de sociale medier.

ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE

← KICK TIL KYLLINGER

Kyllingerne klækker i stalden, hvor de skal bo hele livet med adgang til hus og have. Det er en varm velkomst til livet, som er de færreste slagtekyllinger forundt. Rokkedahl Foods producerer kyllinger, som er 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' og investerer hele tiden i at give et kyllingerne den bedst mulige dyrevelfærd lige fra de kommer ud af ægget.

Vi så med fra kighul til klæk i stalden hos Rokkedahl Foods, da vi besøgte kyllingerne – og deres klukkende og højtgalende forældre under æbletrærne i hønsegårdene.

BIODIVERSITET KAN MÆRKES

DYRENES BESKYTTELSE HAR TILFØJET NYE KRAV OM BIODIVERSITET I MÆRKET PÅ MÆLKEPRODUKTER. SIDEN JANUAR 2021 HAR MÆLKEPRODUCENTER, SOM PRODUCERER UNDER MÆRKET 'ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE', FORPLIGTET SIG TIL AT BIDRAGE MED ØGET BIODIVERSITET PÅ DERES BEDRIFT.

Den 1. januar 2021 kom flere nye krav på listen over, hvad man skal leve op til for at være mælkeproducent under 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse'. Krav, som skal bidrage til en udvikling, hvor husdyrene får stadig bedre forhold, samtidig med at biodiversiteten får mere spillerum på landmandens arealer.

19 FORSKELLIGE TILTAG

For at producenter af malkekvæg kan godkendes under mærket, skal de vælge mindst fem af de 19 tiltag, som bidrager til at øge biodiversiteten i bedriften.

I Dyrenes Beskyttelse såvel som ude på gårdene under 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' er man i høj grad opmærksom på, at både mennesker og dyr er dybt afhængige af økosystemet. Derfor er biodiversitet kædet tæt sammen med god dyrevelfærd.

(i) DE 19 TILTAG

1. Blomster- eller urtestrider langs marken
2. Urteblanding i græsset
3. Brak- eller vildtstrider i marken
4. Bredere bræmmer langs vandløb
5. Bredere bræmmer langs søer
6. Insektvold
7. Barjordsstrider
8. Fritstående træer på marken
9. Überørte vibe- og/eller lærkepletter
10. Etableret sø og/eller vandhul
11. Træplantning på folden
12. Levende hegn eller krat
13. Sommergræsning med lavt dyretryk
14. Helårsgræsning med lavt dyretryk
15. Blomsterbede
16. Områder med ekstensiv slåning af græs
17. Insekthoteller
18. Stenbunker og kvasbunker året rundt
19. Lad døde, ældre træer og buske stå/ligge

FRISTED TIL FLERE CIRKUSDYR

TIGEREN KENI BLEV SIKRET EN GOD PENSIONISTTILVÆRELSE SOM EN DEL AF DYRENES BESKYTTELSE OG KNUTHENBORG SAFARIPARKS SAMARBEJDE. REDDEDE DYR BØR GENERELT FYLDE MERE I FREMTIDENS ZOOLOGISKE HAVE.

Samarbejdet startede med et brag i 2020, hvor Danmarks sidste vilde cirkusdyr, elefanterne Djungla, Lara, Jenny og Ramboline, endelig kunne forlade cirkusmanegen og flytte ind på Elefantsletten i Knuthenborg Safaripark. I 2021 var der i første omgang fokus på at give tidligere cirkustigre et godt otium i Europas største tigerskov, hvor tigreren Keni blev den første nye beboer.

SPANSK TIGER PÅ DANSK PENSION

Keni er født og opvokset i et spansk cirkus under stærkt kritisable forhold. Den store tiger boede i et lille bur med tremmer og sultede. Derfor var Kenis tilstand dårlig, da det

spanske cirkus lukkede, og organisationen Animal Advocacy and Protection (AAP), tog Keni til sig på deres redningsstation for reddede vilde dyr. Det tog AAP to år at få Keni på fode igen både fysisk og psykisk.

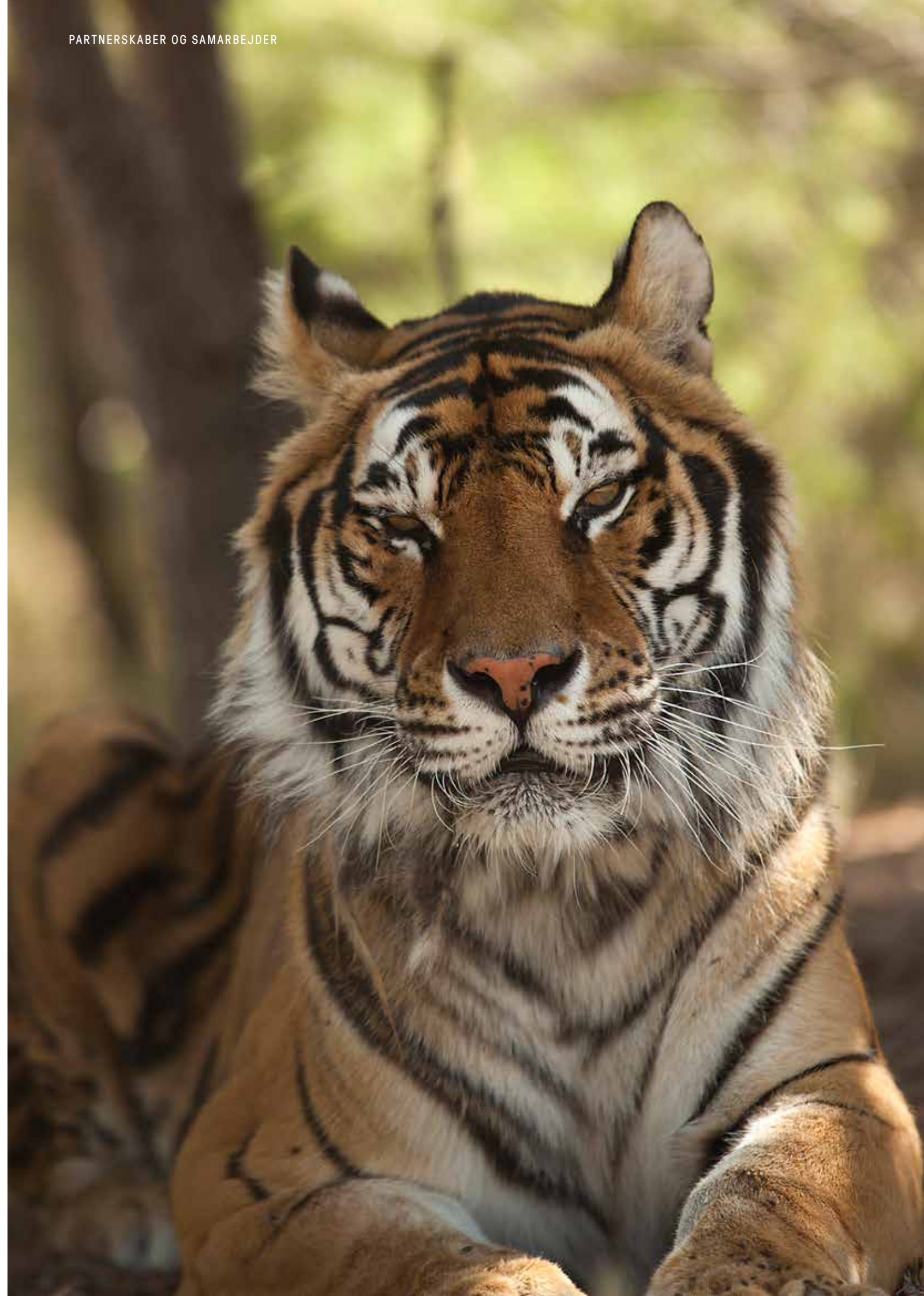
Via samarbejdet mellem AAP og Dyrenes Beskyttelse kunne Keni i juni så endelig indtage sit nye fristed – den nye Tigerskov i Knuthenborg Safaripark, hvor parkens fire øvrige tigre også skal bo. I Tigerskoven har Keni og de andre tigre plads til at udfolde deres naturlige adfærd under de bedst mulige forhold. Tigre i naturen er solitære, enspændere, og det er anlægget indrettet efter.

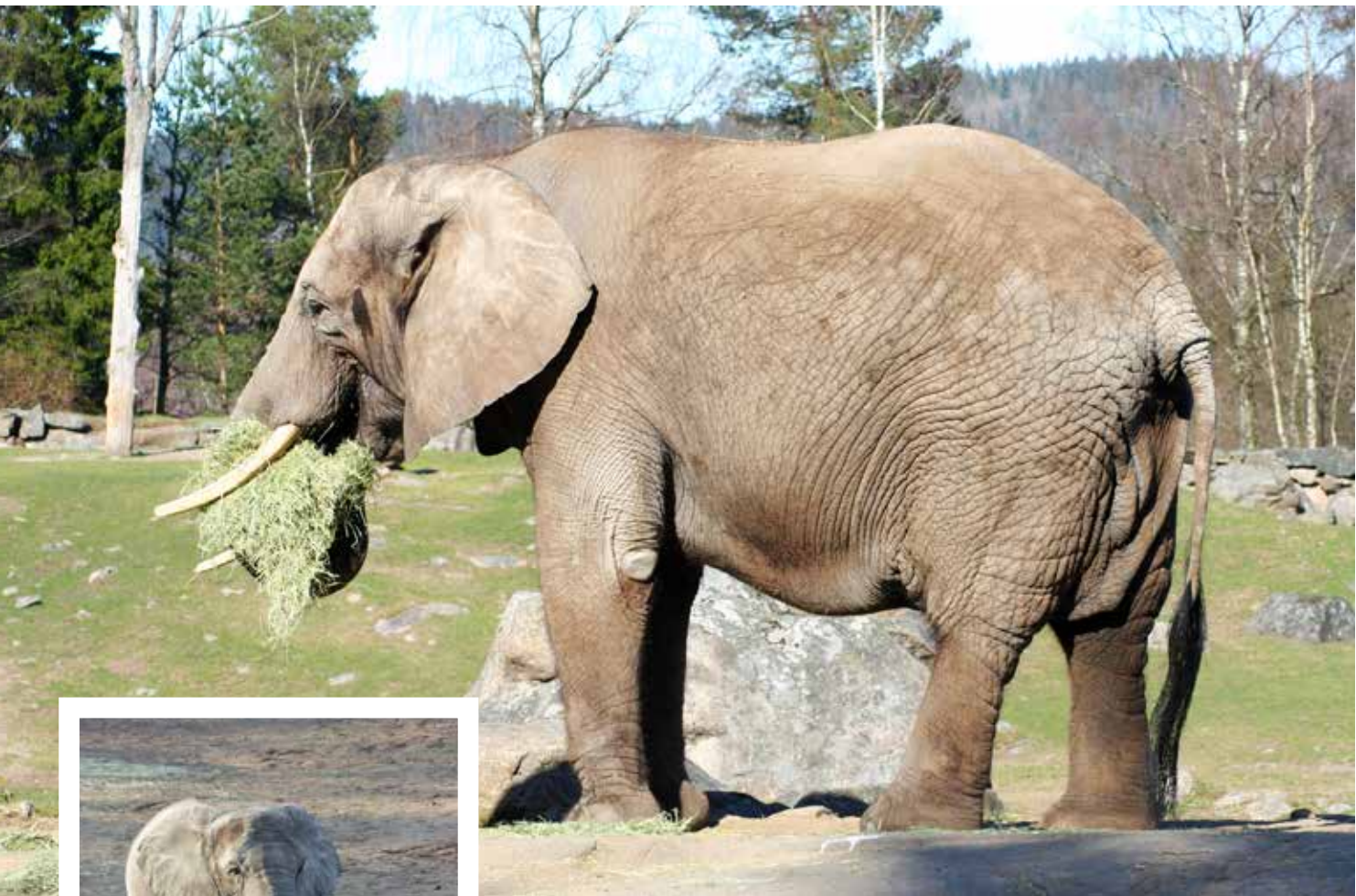
ZOO SOM FRISTED FOR REDDEDE DYR

Behovet for hjælp til pensionerede cirkusdyr er steget, i takt med at stadig flere lande i Europa indfører forbud mod at have vilde dyr i cirkus. Dyrene har ofte haft et barskt liv med talrige optrædener i årevis, og i de omrejsende cirkus har dyrene måttet udstå lange og opslidende transporter fra by til by sæson efter sæson.

Skal disse dyr hjælpes, kræver det, at de zoologiske haver nytænkes. Dyrenes Beskyttelses vision for fremtidens zoo er en dyrepark, der kan give nødstedte dyr fra for eksempel cirkus eller private hjem et fristed.

Samarbejdet med Knuthenborg Safaripark peger i retning af, hvordan fremtidens zoologiske have er et sted, hvor der kun holdes dyrearter, som den enkelte zoo kan tilbyde optimale forhold. Dyrene skal have et klart formål, for eksempel hvis de er truede og indgår i avlsprogrammer eller er reddet fra dårlige kår.

← FRA SVENSK BRODERFOLK TIL DANSK SØSTERFLOK
Den svenske elefant N'Yoka fandt heldigvis tryghed sammen med den pensionerede cirkuselefant Lara fra Cirkus Arena. De to er med tiden blevet slyngveninder og fletter nu snabler på Elefantsletten i Knuthenborg Safarikpark.

NY ELEFANTVENINDE

Cirkuselefanten Lara kom til Elefantsletten i Knuthenborg Safarikpark sidste år. I år hun fik en ny hjerteveninde, da elefanten N'Yoka flyttede ind

Danmarks pensionerede cirkuselefanter fik denne sommer et nyt familiemedlem, da en svensk elefant flyttede ind på Elefantsletten i Knuthenborg Safarikpark. Elefanten N'Yoka var på sine ældre dage blevet bange for sin egen elefantflocks tyre og kalve og trængte til nye omgivelser.

Selv om N'Yoka fik en ny chance i safariparken, var det ikke uden risiko. Når man sætter elefanter sammen i fangenskab,

er det ikke til at vide, hvordan det går. Men sammen med Knuthenborg Safarikpark har Dyrenes Beskyttelse designet et elefantanlæg, hvor elefanterne kan udfolde sig så naturligt som muligt. Her har de masser af plads, de kan være tæt på hinanden eller undgå hinanden. Og det virkede helt efter hensigten.

N'Yoka blev slyngveninder med Lara fra Cirkus Arena. De to spiser sammen, går rundt på sletten sammen, rører ved hinanden med snablerne og går ned og drikker vand sammen.

TAK TIL SAMARBEJDSPARTNERE:

Diafarm Moderløse killinger og meget svage katte har takket være den gavmilde donation fra Diafarm kunnet få mælkeerstatning, plejeprodukter og fodertilskud.	Hill's Pet Nutrition Takket være Hill's Pet Nutrition's donation af foder har internaternes hunde og katte fået kvalitetsfoder til at komme på fode igen. Derudover har Hill's Pet Nutrition gennem indsamlings- og informationsindsats hjulpet dyrene på internaterne.	katte tryghed, så de kan få dyrlægebehandling uafhængigt af økonomi, ligesom medlemmer af Dyrenes Beskyttelse får medlemsfordele i form af gratis dyrepension ved sygdom i familien og gratis dyrlægeordineret kiropraktorbehandling.	og køb af venskabsarmbånd støttet internaternes arbejde for at sikre familiedyr nye hjem. Maxi Zoo har dertil oplyst om ansvarligt ejerskab.
DOG Copenhagen Dyrene på internaterne er støttet af DOG Copenhagen's donation i forbindelse med salg af halsbånd, seler og liner.	Gjensidige Forsikring Gennem samarbejdet med Gjensidige Forsikring får mange hunde og	Maxi Zoo Kunderne hos Maxi Zoo har gennem donationer i indsamlingsbøtter, deltagelse i valentinsgåtur	OK Benzin Tak til de mange dyrevenner, som har valgt at støtte Dyrenes Beskyttelse ved at donere en procentdel af deres forbrug hos OK Benzin.

Læs mere om Dyrenes Beskyttelses samarbejder og mulighederne for at blive samarbejdspartner på dyrenesbeskyttelse.dk/erhverv.

TAK TIL FØLGENDE FONDE OG PULJER FOR STØTTE I 2021:

For støtte af projekt 'Vild natur, hvor du bor': 15. Juni Fonden - Friluftsrådet - Nordea-fonden - Aage V. Jensen Fonden	For støtte til dyreredning, herunder til dyrlæger, dyretransport og pasning på internaterne: - Stiftung Oberst TPA Orum - Dyrevelfærdspuljen	For støtte til indsats for kaniners trivsel og velfærd: QATO Fonden	H. H. Baltzersen Berndrups Legat - Holger Hjortenbergs og Hustru Dagmar Hjortenbergs Fond - Hulda Kristine Andersens Fond - Kristian Poulsgaard Andersens Fond - Landbrugslotteriet - Legatfonden af 21/3 1979 - Metro-Schrøder Fonden - Mindefond For Fru Karla Johnsen O. P. Christensen og Hustrus Fond - Storm P.s Mindefond - Aage og Ulla Filtenborgs Fond af 8. november
For støtte af indsatsen for at afskaffe buræg: - Eurogroup for Animals - The Centre for Effective Altruism	For støtte til at afdække hundefabrikker og ulovlig import af hunde: - Dyrenes Dags Komité - Dyreværnslegatet 2005 - Fonden til Værn for Værgeløse Dyr - Ester M. og Konrad K. Sigurdssons Dyreværnsfond - Jørgen og Ellen Hilde Larsens fond til gavn for dyr	For generel støtte af Dyrenes Beskyttelses arbejde: - Carl F.J. Carlsons & Hustru Camilla Carlsons Legat - Carl og Irene Larsen Legat - Chico's Fond - Direktør Johannes Larsens Legat - Emmy og Edvard Arnhofs Legat - Enkefru Sophie Fønnesbech Født Maags Legatfond - Fabrikant Chas. Otzens Fond - Fru Irma Bregnsbos Fond	
For støtte af Dyrenes Beskyttelses arbejde for vilde dyr: Grosserer Schiellerup og Hustrus Fond 1			

KONCEPTER MED KANT

CENTER FOR FRILANDSDYR UDVIKLER KONCEPTER TIL PRODUKTION AF HUSDYR MED FOKUS PÅ DYREVELFÆRD, KLIMA, BIODIVERSITET OG BÆREDYGTIG ØKONOMI. DET SKAL BLANDT ANDET FREMTIDSSIKRE PRODUKTIONEN UNDER MÆRKET 'ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE'.

I 2021 er strategien for Center for Frilandsdyr blevet udmøntet i en stribe handlingsmål. Strategien blev vedtaget i efteråret 2020 af bestyrelsen for Center for Frilandsdyr, der har Britta Riis som formand. Målet for arbejdet er blandt andet mål om at fremtidssikre Dyrenes Beskyttelses koncepter, herunder at sikre, at husdyr produceret inden for rammerne af mærket 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' får endnu mere fokus på god dyrevelfærd, samtidig med at hensyn til både klima og biodiversitet inddrages. Det sker blandt andet gennem en række projekter, som Center for Frilandsdyr står for eller deltager i:

OUTFIT – OM NÆRINGSSTOFFER I FAREFOLDE

OUTFIT er et fireårigt projekt, der blandt andet handler om at minimere risikoen for nedsivning af næringsstoffer fra de farefolde hos både økologiske og konventionelle producenter af frilandsgrise. Håbet er, at projektet kan bane vejen for at mindske miljøbelastningen – og dermed bane vejen for endnu flere grise på græs til glæde for både dyr og natur.

ÅBNE STALDE TIL SLAGTEGRISE

Et andet nyt projekt hos Center For Frilandsdyr handler om optimering af produktionen af slagtegrise i åbne stalde. Projekt skal løbe fra 2022 til 2024, og målet er at forbedre økonomi, samtidig med at projektet reducerer klimabelastningen fra produktionskoncepter, der benytter åbne stalde til slagtegrise.

ROBUST – OM KVÆG I SKOV OG MARK

I det store skovlandbrugsprojekt ROBUST arbejder Center for Frilandsdyr sammen med blandt andre Økologisk Landsforening og Aarhus Universitet om at forbedre dyrevelfærden, øge biodiversiteten og reducere klimaaftrykket. Vi står blandt andet for at undersøge kvægets bevægelse i skov og læbælter samt dokumentere, i hvilken grad kvæget får forbedret dyrevelfærd, når der er adgang til såvel afgræsningsmarker som skovarealer. De foreløbige resultater tyder på, at køerne er glade for muligheden for naturlig hudpleje, fordi de bruger træerne som kløpinde, og at de for øvrigt med stor fornøjelse æder blade fra næsten alle typer træer.

KLIMAUNGTYRE

Kvægprojektet om konceptet 'Klimaungtyre' har som mål at opfede tyrekalve, der fødes på de økologiske malkekvægsbesætninger her i landet. Målet er at undgå frasalgs af de spæde tyrekalve. Samtidig har det været et mål at anviser produktionsformer, der kan reducere klimaaftrykket ved at minimere CO₂ per kilo kød.

ØKOLOGISK ANSVAR FOR KO MED KALV

Dyrenes Beskyttelse arbejder for, at flere kalve får lov til at gå med mor og mælk på marken. Loven siger, at ko og kalv skal gå sammen i mindst 12 timer i konventionelle besætninger og mindst 24 timer i økologiske besætninger.

I 2020 og 2021 har Økologisk Landsforening ledet projektet 'Økologisk ansvar for ko med kalv', der er støttet af midler fra Mælkeafgiftsfonden. Projektets formål var at få flere producenter til at interessere sig for ko-kalv-systemer og dertil belyse og formidle erfaringer fra økologiske mælkeproducenter, der arbejder med at have ko og kalv gående sammen i mere end 24 timer.

Dyrenes Beskyttelse bidrog i 2021 til projektet med faglig sparring og formidling, og vi deltog med et oplæg om dyrevelfærd på et åbent hus-arrangement på Svanholm Gods. Vi har også medvirket i en video om ko med kalv, vi har givet interview til eksterne medier, og vi har skrevet om ko-kalv-systemer på vores egne kanaler.

Svanholms kør med kalve på marken blev formidlet med billedereportage i medlemsmagasinet og på foreningens øvrige platforme i september.

GRÆNSELØS DYREVELFÆRD

DYRENES BESKYTTELSE ARBEJDER I STIGENDE GRAD INTERNATIONALT MED DYREVELFÆRD, FORDI MANGE PROBLEMER SÅVEL SOM LØSNINGER GÅR PÅ TVÆRS AF LANDEGRÆNSER. UD OVER ET STÆRKT EUROPÆISK ENGAGEMENT ER DET VIGTIGT, AT DYRENE HAR EN SAMLET GLOBAL STEMME, DER TALER IND I DE INTERNATIONALE DAGSORDENER OM MILJØ, KLIMA, SUNDHED OG VERDENSMÅL.

WORLD FEDERATION FOR ANIMALS

Det var skelsættende, da verdens første globale dyrevelfærdsorganisation blev en realitet på Dyrenes Beskyttelses initiativ. Den 8. februar blev den internationale sammenslutning af dyrevelfærdsorganisationer, World Federation for Animals (WFA), lanceret med Dyrenes Beskyttelses direktør, Britta Riis, for bordenden. WFA er sat i verden for at samle den globale bevægelse af dyrevelfærdsorganisationer og fungere som et fælles talerør for dyrenes interesser over for de store internationale politiske aktører såsom FN-systemet.

For Dyrenes Beskyttelse betyder vores medlemskab af WFA, at vi nu også er repræsenteret og engageret på det højeste internationale niveau af lobbyarbejde for bedre dyrevelfærd. De dagsordener, der i første omgang er prioriteret, er det næste topmøde i FN's Miljøorganisation, forhandlingerne om en ny global biodiversitetsaftale samt FN's fødevarietopmøde.

Dyrenes Beskyttelses bidrag til det fælles internationale lobbyarbejde vil typisk være rettet mod den danske regerings repræsentation, altså de forhandlere, politikere og embedsmænd, der har indflydelse på de endelige beslutninger og internationale aftaler, hvor dyrevelfærd skal på agendaen og opprioriteres.

ARTERS FREM FOR MENNESKERS BEHOV I CENTRUM

Et eksempel er forberedelsen af en ny global biodiversitetsaftale for det næste årti. Her har Dyrenes Beskyttelse henvendt sig til de danske repræsentanter i den internationale arbejdsgruppe under biodiversitetskonventionen, der står for at udarbejde en ny aftaletekst. Henvendelsen byggede på WFA's analyse af det foreliggende aftaleudkast og rettede blandt andet kritik mod selve forståelsen af det centrale begreb 'bæredygtig udnyttelse'. Det ene af biodiversitetskonventionens tre overordnede mål er netop bæredygtig udnyttelse af naturens diversitet på både genetisk, arts- og økosystemniveau.

I stedet for et perspektiv, der tager udgangspunkt i menneskers ønsker og behov for naturens ressourcer i form af mad, vand, råvarer mv., anbefales et perspektiv, der sætter biologisk og økologisk bæredygtighed for arter og deres økosystemer i centrum. Endvidere taler vi for, at der bliver strammet op på de specifikke målformuleringer om bekæmpelse af handel med og udnyttelse af vilde dyr, som er forbundet med store sundhedsrisici for både dyr og mennesker.

FN'S VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Det er dette 18. verdensmål, World Federation for Animals blandt andet kommer til at kæmpe for

→ Forsøgsdyr, eksotisk måltid, handelsvare. Makakaber misbruges i stor stil i hele verden og har ingen beskyttelse. Vi støtter forskning som ståsted for at kræve en lov, der kan hjælpe verdens mest udnyttede abe.

HJÆLP TIL VERDENS MEST UDNYTTETE ABE

Dyrenes Beskyttelse gav i efteråret en hjælpende hånd til Asiens mest udnyttede abe.

Langhalede makaker lever ofte et dårligt liv som forsøgsdyr i medicinalindustrien, eller de bliver spist som eksotisk mad indfanget i junglen eller solgt i den internationale handel med dyr.

Størstedelen af medicinalindustriens forsøgsaber er langhalede makaker, og tusindvis af langhalede makaker indgår hvert år i medicinske forsøg. De aber, der kommer tæt på for eksempel turister, bliver ofte slået ihjel, neutraliseret ved brug af problematiske metoder eller flyttet til tvivlsomme steder, fordi de skaber problemer.

Dyrenes Beskyttelse støtter ph.d. og biolog Malene Friis Hansens forskningsprojekt, som i første omgang skal fastslå, hvor mange langhalede makakaber der findes i Østasien. Ved at tælle aberne kan man fastslå, om de er truede, tæt på udryddelse eller ikke truede.

Med forskning kan vi skaffe de data, der kan overbevise politikere og regeringer i hele verden om, at makakerne har brug for beskyttelse. Ved at kæmpe for en lov, der beskytter alle makakaber, kan vi hjælpe en masse dyr på én gang. Derfor er forskningsbaseret viden utrolig vigtig.

Dyrenes Beskyttelse indsamlede midler på de sociale medier hen over efteråret for at støtte forskningsprojektet.

POSITIVLISTE SKAL HJÆLPE VILDE DYR

Handlen med vilde dyr som kæledyr er ude af kontrol. Dyrenes Beskyttelse opfordrer til streng styring for at redde de vilde dyr fra miserable liv hos mennesker – og for at redde dyrene fra udryddelse i naturen, hvor de hører hjemme.

Siden 1980 er handlen med vilde eksotiske dyr steget enormt, og handlen med eksotiske kæledyr er alarmerende omfangsrig. Mere end 13.000 arter og mindst 350 millioner vilde dyr bliver handlet og holdt årligt på globalt plan. Langt fra alle ejere formår at passe de komplicerede dyr, og Dyrenes Beskyttelse opfordrer derfor til, at handlen med kæledyr skal styres i langt højere grad, end tilfældet er i dag.

I Danmark reguleres kæledyrsmarkedet ved, at der er en såkaldt negativliste over de dyr, som man ikke må holde som privatperson. Arter, der ikke står på negativlisten, må man

altså omvendt som udgangspunkt gerne have som kæledyr som privatperson.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer politikerne i både Danmark og EU til i stedet at indføre en positivliste, og vi arbejder aktivt gennem de europæiske dyrevelfærdsorganisationers sammenslutning, Eurogroup for Animals, på at få indført en positivliste i EU. En positivliste er præcis det modsatte af negativlisten: en liste med alle de godkendte kæledyr, som man godt må holde. Dyrene på positivlisten skal alle vurderes ud fra en række kriterier, for eksempel muligheden for at give dem en god velfærd i fangenskab, risikoen for overførsel af sygdomme og dyrenes risiko for at blive en invasiv art i Danmark, hvis de slippes fri.

↑ I dag er det lovligt i Danmark at holde vandagamer som hobbydyr. Hvis vandagamen skal med på en positivliste over dyr, som det er tilladt at have som kæledyr, skal det blandt andet vurderes, om den kan få et godt liv i fangenskab, og om handlen med den truer arten i naturen.

→ Primaten her er en lori, som er en halvabe. Den ikke er egnet til hold hos private og vil derfor helt sikkert ikke komme på positivlisten. I andre dele af verden er lorien populær som kæledyr. Handlen med den er derfor ved at udrydde den i naturen, og den lider i fangenskab, fordi det er meget svært at opfylde dens naturlige behov.

FOTO MARK DUMONT

PIONERPARRET SATSER ALT

HELE PENSIONSOPSPARINGEN BLEV HÆVET OG INVESTERET I DE FRILANDSGRISE, SOM BLEV TIL DEN ØKOLOGISKE SUCCESSTORIE OM HANEGAL. NU INVESTERER VÆRKSÆTTERPARRET I PROTEINER FRA PLANTER OG FRA KØER, DER GÅR MED DERES KALVE PÅ NATURRIGE MARKER.

Ulrich Kern-Hansen og Fie Graugaard hævdede i 1990 hele pensionsopsparingen og investerede den i ti frilandsgribe, som senere blev til den økologiske succeshistorie Hanegal. I dag er Hanegal-aktierne solgt, og Ulrich Kern-Hansen og Fie Graugaard har investeret pengene i det næste skridt for bæredygtige fødevarer: plantekød.

FOR DYR, NATUR OG KLODE

Iværksætterparrets virksomhed, Organic Plant Protein, producerer plantekød af ærter og bønner, som erstatter kød fra animalsk fødevarerproduktion. I en diskret bygning på bare 2.400 kvadratmeter uden for Hedensted i Jylland kan de faktisk producere så meget plantekød, at det svarer til 320.000 slagtesvin årligt. Produktionen kan altså spare mange tusinde slagtedyr for et liv i det industrielle landbrug. Plantekødets bid, tekstur og proteinindhold svarer én til én til kød fra dyr.

For anden gang har pionerparret altså satset alt for at komme dyr, natur og klode til undsætning ved at vise vejen til et andet fødevarer-system. De forklarer det selv med, at tiden var inde til et nyt lag i bæredygtighed: det plantebaserede. Vi har sendt kulstof op i atmosfæren de sidste 60 år. Nu skal det gå den anden vej: ned i jorden.

Proteinindholdet i det spiseklare plantekød er 18 gram per 100 gram. Til sammenligning er indholdet i fersk kylling 20 gram per 100 gram. Klimabelastningen af plantekødet er 0,9 kg CO₂e per kilo. Til sammenligning udleder et kilo hakket oksekød ca. 30 kilo CO₂e.

KLIMARIGTIGE MALKEKØER MED KALVE

Frem for at geare ned giver parret den gas. Af den gode slags. For nylig har de investeret i en gård med malkekøer ved Limfjorden, hvor køer går med kalve og græsser områder med vedvarende græs. Køernes græsning lagrer kulstof i jorden og fremmer biodiversiteten på arealerne. Projektet skal ifølge pionerparret vise koens rolle i fremtidens landbrug, hvor 15 procent af vores proteiner skal komme fra græssende dyr og 85 procent fra planter i et landbrug, der optimerer klimahensyn, biodiversitet og dyrevelfærd.

Dyrenes Beskyttelses bestyrelsesformand, Per Jensen, tog til Hedensted og overraskede vinderne med blomster, diplomer og æren. Ulrich Kern-Hansen og Fie Graugaard blev desuden tildelt Dyrenes Beskyttelses guldmedalje og er nu i fornemt selskab med de andre dyrevenner på *the wall of fame* i foreningens sekretariat. Selv har de udskudt pensionen på ubestemt tid.

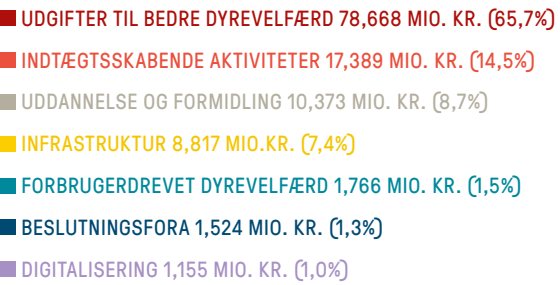
(i) ÅRETS DYREVEN 2021

Hvert år uddeler Dyrenes Beskyttelse prisen Årets Dyreven til en person eller virksomhed, som har ydet en ekstraordinær indsats i den gode dyrevelfærds navn. I år blev det iværksætterparret Ulrich Kern-Hansen og Fie Graugaard, der løb med sejren for deres mangeårige arbejde for en grønnere og mere dyrevenlig madkultur.

TIL DYRENE

↑ FIGUR 9
Dyrenes Beskyttelses samlede omkostninger i 2021 119,692 mio. kr.

I 2021 blev der samlet set brugt 120 millioner kroner på at skabe bedre dyrevelfærd i Dyrenes Beskyttelse. Det er en stigning på to millioner kroner i forhold til 2020.

Langt størstedelen af de samlede udgifter går til dyrefaglige indsatser, som udgjorde 79 millioner kroner i 2021. Heraf udgør omkostninger til dyreformidling næsten halvdelen, det vil sige indsatsen på internaterne for at tage imod dyr, sikre dem dyrlægebehandling, pleje dem og få dem formidlet ud i nye hjem. Udgiften til dyreformidling er steget med to millioner kroner til knap 37 millioner kroner, hvilket skyldes stigningen i antallet af dyr på internaterne og omkostninger til at få genstartet driften på Dyrenes Beskyttelses nye internat Dansk Dyreværn Århus.

Til gengæld er omkostningerne til dyreredning faldet med en million kroner på trods af det stigende antal henvendelser til Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral. Det skyldes øget effektivitet i dyreredningsarbejdet, blandt andet takket være flere frivillige til at løfte opgaven.

↑ FIGUR 10
Udgifter til dyrefaglige indsatser i 2021 78,668 mio. kr.

Dyreredning omfatter drift af Dyrenes Beskyttelses døgn-åbne vagtcentral, vildtplejestationer, dyreambulancer og anden transport samt rådgivning og uddannelse af Dyrenes Beskyttelses ca. 200 frivillige kredsformand.

Den politiske og øvrige dyrefaglige indsats er faldet med 11 procent til 12 millioner kroner. Faldet skyldes blandt andet afslutning af fondsprojektet 'Vild Natur, hvor du bor'.

For at kunne hjælpe endnu flere dyr investerer Dyrenes Beskyttelse i disse år i indtægtsskabende aktiviteter, blandt andet ved at udvikle nye indsamlingsmetoder og reducere omkostningerne til opkrævninger. Omkostninger til indtægtsskabende aktiviteter udgør 12 procent af indtægterne, det vil sige, at hver krone, der er investeret, har givet 8,10 kroner igen.

Dyrenes Beskyttelse fortsætter indsatsen for forbedret it-infrastruktur og digitalisering. For eksempel giver et nyt internatsystem bedre mulighed for at samle oplysninger om

det enkelte dyr, optimere plejemuligheder og matche dyret med det helt rigtige nye hjem.

Tilsvarende har digitalisering også betydet, at Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral nu kan påvise, præcis hvor på det danske vejnet der sker flest hjortepåkørsler. En viden, som kan bruges til forebyggende indsatser, der reducerer antallet af påkørsler. Covid-19 har også betydet øget digitalisering, idet en del møder, herunder bestyrelsesmøder og uddannelse af frivillige, er afholdt digitalt.

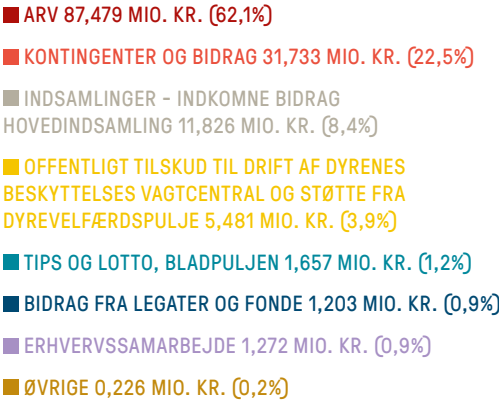
En vigtig indsats for at fremme dyrevelfærden for landbrugsdyr er indsatsen for at få flere forbrugere til at spise mindre, men bedre kød og efterspørge animalske produkter, der er produceret med høj dyrevelfærd under mærket 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse'. I 2021 blev der investeret yderligere i oplysningskampagner for at øge forbrugernes opmærksomhed på at handle med god dyrevelfærd i tankerne. Når indtægter fra landmænd og virksomheder, der bruger mærket 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse', er modregnet, har foreningen investeret netto 1,8 millioner i denne indsats.

Viden om dyr skaber forståelse for dyrenes behov og er dermed forudsætningen for, at dyr bliver behandlet bedre og får bedre vilkår via blandt andet lovgivningen. Udgifterne til uddannelse og formidling er steget med fem procent. Oplysningsarbejdet omfatter presseindsats, nyhedsbreve, hjemmeside og fire årlige medlemsmagasiner. Dyrenes Beskyttelse er ligeledes meget aktiv på sociale medier som Facebook, Instagram, LinkedIn og Twitter. Både internater og de lokale dyreværnsområder har egne sociale medier.

GAVMILDE DONATIONER TIL DYRENE

I 2021 modtog Dyrenes Beskyttelse godt 140 millioner kroner i donationer og støtte, hvilket er en stigning på knap 21 millioner i forhold til 2020 og den højeste indtægt i foreningens 146-årige historie.

→ FIGUR 11
Dyrenes Beskyttelses indtægter i 2021 140,877 mio. kr.

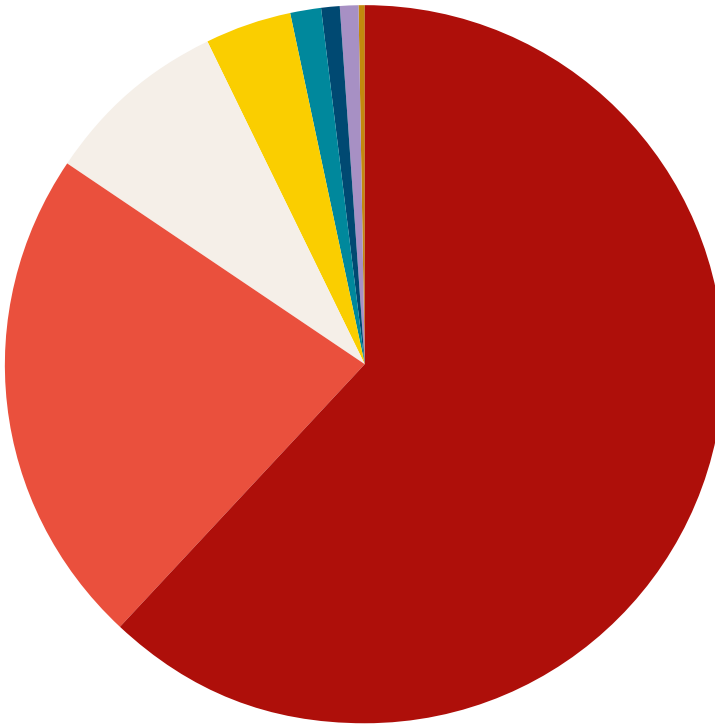

Den store vækst i indtægter skyldes i høj grad flere og store testamentariske gaver. Hele 87,5 millioner kroner blev betroet Dyrenes Beskyttelse. Vores indsats for dyrene er altså helt afhængig af, at dyrevenner betænker foreningen i deres testamente. En tillid og forpligtelse, som det ligger både frivillige og medarbejdere meget på sinde at varetage med den største omhu, så dyrevenners arv kommer dyrene mest muligt til gavn.

Indtægten fra medlemmer og faste støtter er steget med 1,2 millioner kroner fra 2020 og udgør nu knap 32 millioner kroner takket være en øget indsats for at fastholde og hverve nye medlemmer, så medlemstallet ultimo 2021 var på 66.500.

Indtægter fra indsamlinger og gaver er steget med 39 procent i forhold til 2020 og er nu oppe på knap 12 millioner kroner. Det er fortsat primært familiedyr og internater, der støttes gennem donationer via kampagner som flaskekilling, sommervæn og årets julekampagne. Men også landbrugsdyr støttes med donationer via eksempelvis kalvekampagnen.

Det offentlige tilskud er faldet med næste 60 procent fra 2020 til 2021, så det i 2021 kun udgjorde 4 procent af foreningens indtægter mod 11 procent i 2020. Tilskuddet til driften af Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral er faldet med tre millioner kroner, selv om vagtcentralen er døgnåben og sikrer, at der altid er hjælp til nødstedte dyr og i høj grad aflaster offentlige institutioner som politiet og Naturstyrelsen. Tilskud fra dyrevelfærdspuljen er faldet med knap fem millioner kroner. Puljen har blandt andet støttet Dyrenes Beskyttelses meget høje dyrlægeregninger samt udgifter til dyretransport og pasning på internaterne. Den samlede udlodning fra dyrevelfærdspuljen blev desværre reduceret markant ved finanslovsforhandlingerne for 2021.

NAVNE

BESTYRELSEN PER 31.12.2021	DRIFTUDVALG PER 31.12.2021
FORMAND Per Jensen Valgt 1994	Per Jensen Valgt 1994
NÆSTFORMAND Anne Marie Pilegaard Valgt 2008 Område Viborg	Anne Marie Pilegaard Valgt 2008 Område Viborg
BESTYRELSESMEDLEMMER Michael Hjorth Susaa Valgt 2021	Tobias Holm Valgt 2015 Område Roskilde
Jannik Zeuthen Valgt 2021	Lene Lindholm Christiansen Valgt 2018 Område Nordsjælland Område København
Maria Vang Johansen Valgt 2021 Dyrlæge	Poul-Erik Jørgensen Valgt 2018 Område Storstrøm
Birgitte Heje Larsen Valgt 2014 Biolog	Olav Wulff Valgt 2019 Område Fyn
Tobias Holm Valgt 2015 Område Roskilde	Torben Pihl Valgt 2018 Område Nordjylland
Lene Lindholm Christiansen Valgt 2018 Område Nordsjælland Område København	Arne Stevns Sørensen Valgt 2008 Område Vestsjælland
Poul-Erik Jørgensen Valgt 2018 Område Storstrøm	Hans Jørn Frisk Valgt 2017 Område Sønderjylland
Olav Wulff Valgt 2019 Område Fyn	Leila Andersen Valgt 2006 Område Vejle
Torben Pihl Valgt 2018 Område Nordjylland	Ebbe Milter Jensen Valgt 2020 Område Ringkøbing
—	Susanne Kjeldal Valgt 2018 Område Århus
	Jørn Neerup Rørvang Valgt 1997 Område Ribe
	—

REPRÆSENTATIONER I EKSTERNE ORGANER OG UDVALG PER 31.12.2021	RÅDET FOR DYREFORSØG Kirsten Rosenmay
DANSK HUNDEREGISTER Per Jensen	CENTER FOR FRILANDSDYR Per Jensen Jørn Rørvang Britta Riis
DEN NATIONALE KOMITÉ VEDR. LANDBRUGSDYR Birgitte Iversen Damm	VERDENSNATURFONDENS PRÆSIDIUM Birgitte Heje Larsen
DET DANSKE KATTEREGISTER Jens Jokumsen	VILDTFORVALTNINGSRÅDET Birgitte Heje Larsen
DET DYREETISKE RÅD Pernille Fraas Johnsen	—
DET GRØNNE KONTAKTUDVALG Birgitte Heje Larsen	REPRÆSENTATION VIA FORBRUGERRÅDET
EUROGROUP FOR ANIMALS Lena Rohn (board representative) Per Jensen Anne Marie Pilegaard	DET DYREETISKE RÅD Per Jensen
FORBRUGERRÅDET – REPRÆSENTANTSKAB Per Jensen Britta Riis	FISKERIAFGIFTSFONDEN Birgitte Heje Larsen
FORBRUGERRÅDET, BESTYRELSE Per Jensen	FJERKRÆAFGIFTSFONDEN Pernille Fraas Johnsen
FRILUFTSRÅDET – REPRÆSENTANTSKAB Birgitte Heje Larsen Jørn Rørvang	KVÆGAFGIFTSFONDEN Pernille Fraas Johnsen
IUCN (NATURBESKYTTELSE) Birgitte Heje Larsen	—
INTERESSENTNETVÆRK FOR FORSKNING OG MYNDIGHEDSBETJENING PÅ FØDEVARE- OG MILJØOMRÅDET Birgitte Iversen Damm	DYRENES BESKYTTELSE HJORTEGRUPPE- REPRÆSENTANTER
MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNETS AFDELING 8 (DYR OG DYRLÆGER) Arne Skjoldager	Himmerland Peter Espersen
	Sønderjylland Ejler Tang
	Bornholm Leif Grønnegård
	Nordjylland Kurt Thomsen
	Nordsjælland Morten Richter-Hansen
	Vestjylland Erik Andersen
	—

KREDSFORMÆND PER 31.12.2020
KØBENHAVN Betina Johnbeck, Høje-Tåstrup Anja Larsen, Høje-Tåstrup Anette Svehag, Lyngby-Taarbæk Estel Lillelund, Høje-Tåstrup Karina Lykke Larsen*, Brøndby Nadja Larsen, Høje-Tåstrup Johnny Johnsen, Hvidovre Morten Blaabjerg, Gladsaxe Diana Laurent*, København
BORNHOLM Gejr Westy Larsen, Bornholm Martin Godsk Dyring Elmbek, Bornholm Mette Irmelin Munch*, Bornholm Niels Christensen*, Bornholm
ROSKILDE Katja Saunte Bagger, Greve-Solrød Anette Hougaard, Køge Anita Haupt Holm, Lejre Gitte Westen Breaum, Roskilde Tobias Hedegaard Holm, Roskilde Christina Vingaard Sønderby, Roskilde Célina Egebo David*, Køge Heidi Geissshirt*, Køge Mona Hansen*, Roskilde Søfren Ingemann*, Roskilde Thomas Hansen*, Roskilde Victoria Bjerre*, Roskilde Britt Lynne Abildgaard*, Lejre Camilla Reib, Roskilde Claus Wiingaard, Roskilde Christian Rønnebæk Gram*, Roskilde Christa Raahauge Jensen*, Roskilde Nanna Lea Berg*, Stevns Ramus Nielsen*, Stevns Birgit Andersen*, Roskilde
NORDSJÆLLAND Bente Houlbjerg Hansen, Allerød Lene Lindholm Christiansen, Egedal-Furesø Ebbe Andresen, Fredensborg Gitte Brandenburg, Helsingør Anders Bloch Jørgensen, Helsingør
John Stubtoft Nielsen, Hillerød-Gribskov Lone Clan, Hørsholm-Gribskov Anne Marie Holm, Farum Louise Marie Jønsson, Søllerød-Holte-Lyngby Villy Nyvang, Frederiksværk-Halsnæs Merete Rask, Halsnæs Kristine-Louise Rafn Tvermoes, Værløse-Furesø Maria Vang Johansen*, Søllerød
VESTSJÆLLAND Jonas Rundstrøm Klausen, Odsherred-Holbæk John Egemar Andersen, Kalundborg Tina Andersen, Kalundborg Dennis Dinesen, Kalundborg Johnny Jensen, Odsherred Arne Stevns Sørensen, Kalundborg-Holbæk Irene Ohrberg, Odsherred-Holbæk Anne Dorthe Olsen, Odsherred Henriette Søgaard*, Slagelse Jeanette Kastrup, Slagelse Winnie Larsen, Sorø Amanda Wolff Anthony, Slagelse Henrik Egemar Andersen*, Kalundborg Katrine Sofie Just, Slagelse Nicole Barbosa-Winther, Sorø Ann Dupont, Ringsted Anita Clausen, Odsherred-Holbæk Tina Beck*, Sorø
STORSTRØM Poul-Erik Jørgensen, Fakse Hanne Stolt*, Næstved Mette Lynggaard Kristensen, Fakse Maria Prytz Reumert, Fakse Louise Funch Olsen, Guldborgsund Joan Claire Svendsen, Guldborgsund Dorthe Christensen, Lolland Lenette Hansen, Lolland Bo Jan Koldorf, Næstved Gitte Adler, Vordingborg Susanne Christensen, Vordingborg Ghita Malm, Vordingborg Karna Åse Pedersen, Vordingborg Finn Sekula, Vordingborg

Jan Rådbjerg, Fakse Sandra Holm Hansen, Guldborgsund Mette Strack Christiansen, Lolland
FYN Gitte Mathisen*, Fåborg Eva Møller Johansen*, Odense Lene Hvitfeldt Jespersen, Midtfyn-Assens Morten Neye Andersen, Fåborg Olav Wulff, Middelfart Erik Ladefoged, Nordfyn Lene Paulsen, Odense Ib Rigelsø, Odense Annika Nørgaard Bargsteen, Odense-Nordfyn Kate Levorsen, Nordfyn-Odense
SØNDERJYLLAND Hans Jørn Frisk, Haderslev Lotte Frisk, Aabenraa Jytte Ruwald, Tønder
RIBE Charlotte Lykke Baun*, Bramming-Ribe Vibeke Volmers, Billund-Grindsted-Ølgod Ejler Tang, Blaavandshuk-Varde Finn Schweitz Christensen, Bramming-Ribe Mogens Aagaard, Bramming Karin Quist König, Ribe Jørn Neerup Rørvang, Varde-Fanø Linda Damsgaard, Vejen-Brørup-Holsted John Callesen, Varde-Ølgod-Blåbjerg Emil Thygesen, Esbjerg Iben Christensen, Holsted-Vejen-Brørup Jan Olesen, Billund-Grindsted-Ølgod Karen Margrethe Stenger, Ribe Ally Madsen, Vejen-Rødding-Brørup Linda Damsgaard, Holsted-Vejen-Brørup
VEJLE Nelli Just Bukh*, Kolding Daniel Christiansen*, Horsens Mathilde Berg Hansen*, Horsens

NAVNE

Dennis Falle Brandt, Fredericia
Jette Møller Larsen, Kolding
Eva Gry Duve, Horsens
Jens Koed, Hedensted
Leila Andersen, Horsens
Daniel Møller Andersen, Horsens
Helle Smidt Bill, Hedensted
Iver Krogh, Kolding
Thomas Andersen, Vejle
Leif Arnholtz, Vejle
Tinna Kristensen, Vejle-Give-Jelling
Mia Kristina Sørensen, Vejle-Give-Jelling
Anette Tidemand, Vejle-Give-Jelling
Anja Christensen, Fredericia
Camilla Storgaard, Horsens
Caroline Aagaard Lorentsen*, Kolding
Christina Wackerhagen Husted, Fredericia
Jan Bondebjerg*, Kolding
Jonas Nørskov Jensen*, Fredericia
Louise Falk*, Horsens
Luna Brandt, Fredericia
Sascha-Sidsel Marie Brøndum-Hansen*, Kolding
Solvej Sommer, Horsens

RINGKØBING
Knud Erik Nielsen*, Ringkøbing
Linda L. Jensen, Holstebro
Marie-Louise Sæther, Holstebro
Ebbe Milter Jensen, Ringkøbing
Harry Metzmann, Ringkøbing
Anni Lillian Nielsen, Ringkøbing
Malene Pedersen, Struer
Stine Rødjajn, Holstebro
Camilla Vejlbj, Ringkøbing
Kirsten Schøtt, Ringkøbing
Anna Friis Roesen, Ringkøbing

ÅRHUS
Anne Grete Gam Dylmer,
Norddjurs-Syddjurs
Anette Brenneche Kjeldsen,
Norddjurs-Syddjurs
Linda Klindrup, Norddjurs-Syddjurs
Annette Blichfeld, Randers-Favrskov
Susanne Kjeldal Jensen,
Randers-Favrskov

Christina Qvottrup Rafn,
Randers-Favrskov
Bente Hundebøll Eriksson,
Silkeborg-Skanderborg
Jannie Kristensen,
Silkeborg-Skanderborg
Kaj V. Møller, Silkeborg-Skanderborg
Inge Salvagni, Silkeborg-Skanderborg
Anniqa Helena Adamsen,
Århus-Odder-Samsø
Michelle Braganza, Århus-Odder-Samsø
Kristine Maike Ewert Eriksen,
Århus-Odder-Samsø
Torben Jensen, Århus-Odder-Samsø
Jonas Labied*, Norddjurs-Syddjurs
Lisbeth Mikkelsen, Norddjurs-Syddjurs
Rolf Nordentoft*, Århus-Odder-Samsø

VIBORG
Lene Dige Nielsen, Viborg
Camilla Vejlbj, Skive
Marina Silvia Andersen, Morsø
Erik Andersen, Skive
Diana Bjørndal, Viborg
Connie Von Moos, Viborg
John Møller Pedersen, Viborg
Christina Nørgaard Vinding, Viborg
Helena Sjöstrand, Thisted
Inger Lis Bøjer, Thisted
Marianne Morsing Larsen*, Thisted
May-Britt Holm*, Skive
Tanja Langgaard Madsen*, Thisted
Lise Skouboe*, Skive

NORDJYLLAND
Laila Lauritsen*, Hjørring
Torben Riber Jensen*, Brønderslev
Henning Ildal, Brønderslev
Lotte Jæger, Brønderslev
Ivan Bengtsen, Frederikshavn-Læsø
Pernille Friis, Frederikshavn-Læsø
Gitte Tiberg Schmidt Hoffmann,
Frederikshavn-Læsø
Torben Pihl, Frederikshavn-Læsø
Svend Sørensen, Hjørring
Steen Eriksen, Aalborg
Lars Vad, Frederikshavn-Læsø
Malene Skriver, Brønderslev
Hans Jørgen Kristiansen, Aalborg

Pia Hvilshøj, Mariagerfjord
Poul Erik Jensen, Vesthimmerland
Kim Bille, Frederikshavn-Læsø
Pernille Søndergaard, Jammerbugt
Sisse Jæger Andersen, Brønderslev

** Konstitueret som kredsformand.
Konstituerede kredsformænd skal
godkendes af repræsentantskabet*

STEDER

INTERNATER PER 31.12.2021

BORNHOLM
Bornholms Internat
Lone Nielsen

Bornholms Hundeinternat
Bettina Rügge

ROSKILDE
Roskilde Internat
Rikke Agner Jørgensen

VESTSJÆLLAND
Fuglebjerg Internat
Tina og Benny Jørgensen

STORSTRØM
Falsters Internat
Gitte og Jens Petersen

FYN
Fyns Internat
Lene Frahm

RINGKØBING
Brande Internat
Birgit og Kent Karlsen

ÅRHUS
Dansk Dyreværn Århus
Karina Fisker

NORDJYLLAND
Nordjyllands Internat
Karina Fisker

VIBORG
Viborg Internat
Lise Svejgaard

Ud over ti internater har
vi otte opsamlingssteder
fordelt over hele landet,
som støtter internaterne.

VILDTPLEJESTATIONER PER 31.12.2021

SJÆLLAND OG ØERNE
Ballerup Vildtplejestation
Rosemarie Beiersdorfer

Pindsvineplejerne Amager
Inge Tornkjær

Veksø Vildtplejestation
Stine Mars

Melby Vildtplejestation
Maria Philipsen

Havreholm Vildtplejestation
Janne Montell

Kulhuse Vildtplejestation
Lise Lotte Berring

Ølstykke Vildtplejestation
Camilla Nørgaard Friis

Lille Valby Vildtplejestation
Birgit Andersen

Høng Vildtplejestation
John Egemar Andersen

Våbensted Vildtplejestation
Maria og Leon Holm Kragh

Hyllinge Vildtplejestation
(Næstved)
Dittelys Karlsen

Pindsvineplejerne Møn
Dorte Sigga

FYN
Langeskov Vildtplejestation
Jette og Christian
Scheffmann

Otterup Vildtplejestation
Steffan Larsen

JYLLAND
Esbjerg Vildtplejestation
Emil Thygesen

Vejle Vildtplejestation
Henrik Husum

Hornslyd Vildtplejestation
Karin Clausen

Nørre Snede Vildtplejestation
Solvej Sommer

Toftlund Vildtplejestation
Hans Jørn Frisk

Nordborg Vildtplejestation
Ivar Jensen

Kalenderkvarterets
Vildtplejestation
Michelle Braganza

Tranbjerg Vildtplejestation
Dorthe Madsen

Skarresø Vildtplejestation
Anne Grete Gam Dylmer

Malling Vildtplejestation
Anniqa Helena Adamsen

Ålbæk Vildtplejestation
Kurt Thomsen

Bindslev Vildtplejestation
Charlotte Vissing

Sindal Vildtplejestation
Tine Deth Christiansen

Svenstrup Vildtplejestation
Naia Dahl Christensen

DYRENES BESKYTTELSE

DYRENES BESKYTTELSE
BUDDINGEVEJ 308
2860 SØBORG

TLF. 3328 7000
DB@DYRENESBESKYTTELSE.DK
DYRENESBESKYTTELSE.DK